

Belföldi hírek

bb 1. törekvés: a budapesti diákok 60 százalékának étkeztetéséről gondoskodjanak az iskolák - a gyermekélelmezés fejlesztési célkitűzései

t gy/ápá-ju hi hgy

1974. április 18.

a mostani tanévben a 225 ezer fővárosi óvodás és kisdíák 48 százalékának étkeztetéséről tudnak gondoskodni a gyermekélelmezési vállalat, az óvodák, az iskolák és az üzemek konyhái. mai lehetőségeink igen szűkösek: csak az óvodások, az általános iskolákban pedig a napközisek és az iskolaotthonos oktatásban résztvevő gyerekek ellátására elegendők. fontos népesedéspolitikai feladat a dolgozó szülők gyermekeinek megnyugtató ellátása, étkeztetésük kiterjesztése. a budapesti pártbizottság és a fővárosi tanács megvizsgálta: az igények növekedése milyen fejlesztést tesz indokolttá a következő tervidőszakban. a fővárosi gyermekétkeztetés helyzetéről, az igények és lehetőségek egyeztetéséről a budapesti pártbizottság illetékesei tájékoztatták az mti munkatársát:

- a iv. ötéves fejlesztési tervben évente 4000 adag növekedéssel számoltunk. az igények viszont a vártnál nagyobb arányban nőttek. 1975 végéig 144 ezer lesz azoknak a gyermekeknek a száma, akik a nap nagyrészt iskolában töltik. éppen ezért az előírtnál többet, összesen 30 ezer adagos kapacitás bővítést valószínűsítünk meg. segítenek az üzemi konyhák is: összesen 10 ezer adagot szállítanak az általános és középiskolákba. ennek ellenére a rendelkezésünkre álló báziskonyhák ma is 17 ezerrel több adagot főznek a kívánatosnál. ezért nem lehet felelősségre vonni az érintett munkahelyeket, minden esetre igyekszünk az ott dolgozókat fokozott egészségügyi elővigyázatosságra inteni.

/ folyt. köv./

MA

bb 1. / törekvés: a budapesti ... 1. folyt./-ju

- az v. ötéves terv fejlesztési elképzeléseit formálva a fővárosi tanács és pártbizottságunk egyetértett abban: e feladat, megoldása nem tűr halasztást. a budapesten élő családokban általában mindkét szülő dolgozik. nem mindenütt van idősebb családtag, aki napközben ellátná az iskolás gyereket. a budapesti pártbizottságnak az a véleménye, hogy a gyermekélelmezés fejlesztésében akkor érnének el ideális szintet, ha az óvodások, napközisek ellátásán túl a többi diáknak is hozzáférhetővé tennék e fontos szolgáltatást. rendkívül hasznos lenne, ha a gyermekek az iskolában folyamatosan ugyanolyan ellátásban részesülnének, mint azt megelőzően az óvodában. felméréseink szerint az általános iskolások 70 százaléka szívesen igénybe venné az iskolai étkeztetést. ha erre lehetőség volna, úgy 1980-ban csupán az általános iskolákba 123 ezer adag reggelit, ebédet és uzsonnát kellene naponta kiszállítani. hozzáadva az óvodák, középiskolák igényét - az v. ötéves terv végére - ez napi 223 ezer adag elkészítését feltételezi. hozzá kell tennünk, ez lenne az ideális, azonban ehhez legalább 100 ezer adatot biztosító konyhai kapacitás-bővítésre lenne szükség.

- ez jóval túlmegegy az anyagi lehetőségek határán. a fővárosi tanács és a gyermekélelmezési vállalat erejéből csak a jelenlegi szint tartására futja. az általános iskolások száma ugyanis öt év alatt 40 ezerrel gyarapodik, 1980-ban pedig 16 ezerrel több óvoda napi ellátásáról kell gondoskodni. végső soron a fejlesztés reális célkitűzését az általános iskolások 60 százalékos étkeztetési arányának biztosításában látjuk. e nélkül ugyanis nem valósítható meg a tanulók egészséges foglalkoztatásának kibővítése, amelyet a főváros oktatáspolitikai feladataiban is rögzítettünk. számításaink szerint e programot állami támogatás nélkül nem tudjuk valóra váltalni. 1975-80 között nem kevesebb, mint napi 84 ezer adag főzésére alkalmas új kapacitást kell létrehozni. a következő tervidőszakban felépülő óvodákat és iskolákat úgy tervezik, hogy legalább 35 ezer gyerek ellátásáról gondoskodjanak. a gyermekétkeztetésben résztvevő vállalatoknak a további 49 ezer adag főzésére alkalmas konyhát kell tető alá hozniok. a beruházások összköltsége meghaladja a felmiliárdot. /mti/

-.-

- 2 -

MA

bb 2. újabb értékes lelet fenékpusztán - a római szőlőkultúráról

vid/ká-ju hgy

1974. április 18.

fenékpusztán - ahol dr. sági károly muzeumigazgató irányításával folytatódna az ásatások - nemrégiben újabb értékes lelet, egy római kori diszláda bronzverete került elő. a figurális diszítésű ládaveret egy, a szőlőistennek rendezett ünnepi jelenetet ábrázol. jól kivehetők a vereten az akkor használatos hangszerek, a cintányér, a tuba, a sip és a lant.

az újabb lelet kiegészíti azokat a korábbi tárgyakat, amelyek a római szőlőkultúra kiterjedtségét igazolják. a fenékpusztai ásatások korábbi leletanyaga azt is bizonyítja, hogy a településen élők iparosok, kézművesek voltak, mezőgazdálkodással nem foglalkoztak; a szőlő- és a gyümölcsstermesztés kiegészítő tevékenységnek számított. /mti/

-.-

bb 3. nylonnal vagy nélküle? - a bőrgyógyász tanácsai: mossunk szakszerűbben, tisztálkodjunk ésszerűbben, vigyázzunk a gyógyszerekkel!

ob-ju hi hgy

1974. április 18.

napjainkban sokakat foglalkoztat: mi okozza a legtöbb bőrpanaszt, ártalmasak-e a műanyagok, s hogyan védekezzünk? ezekre a kérdésekre válaszolt dr. rácz istván kandidátus oláh bélának, az mti munkatársának. a bőrklinika tudományos osztályvezetője elmondotta, hogy a bőrmegbetegedések száma hosszú idő óta egyenletes. az elváltozásokat okozó veszélyforrások azonban lényegesen megváltoztak: a korábbi, túlnyomórészt gennyes gyuladásokat a régebben ekcémának nevezett allergiás kontakt bőrpanaszok váltották fel.

- a kemizálás intenzívebbé válásával - mondotta - a bőrgyógyászati problémák megszorodtak. a különböző műanyag használati tárgyak a bőrfelületet fokozottan irritálják. a króm-tartalmú cserzőanyagokkal készül cipők, bőrkesztyűk, továbbá a járművek kormánykerekei, a műbőr fotelek, a gumi munkacizmák, a műanyag szövetek kivétel nélkül bőrgyulladást idézhetnek elő. ezek az anyagok ugyanis vegyileg szennyezettek, króm- és formalin nyomokat tartalmaznak, amelyek kóros elváltozások forrásai lehetnek.

/ folyt. köv./

MA

- 3 -

bb 3. / nylonnal vagy ... 1. folyt./-ju

ezek azért veszélyesek, mert az általuk előidézett allergiás túlérzékenységet jelenleg csak tünetileg tudjuk kezelni s a végleges megszüntetésükre irányuló törekvéseink eddig nem jártak sikerrel.

- gyakran fordulnak hozzánk azzal a kérdéssel, hogy a különböző vegyi összetételű - főként nylon és krepp - műanyag fehérnemű és ruházati cikkek okoznak-e bőrkárosodást. tapasztalataink szerint a legtöbb esetben csak közvetve, mivel a bőrfelszín párolgását megakadályozzák s ennélfogva a másutt - elsősorban fürdőknél - szerzett gombásodásokat tartóssá teszik. az egyébként egészséges bőrűek tehát a műanyag ruházati kellékeket veszély nélkül viselhetik.

- a nagyobb bőrmegbetegedési lehetőség azonban abból származik - folytatta - hogy sokan a műanyagok mosásánál nem eléggé elővigyázatosak. az öblítéskor csak a szennyet távolítják el a kimosott anyagban a legtöbb esetben benne marad a szintetikus mosószer egy része, amelyet az izzadó test magábaszív s ez bőrgyulladást okozhat.

hasonló hibákat követünk el a tisztálkodásnál is. a túlzásba vitt fürdőzés, a szükségesnél nagyobb mértékű bőrápolás és a kozmetikai szerek túlzott használata a bőrt annyira kiszárijta, hogy viszketéssel járó bőrbetegség lép fel. bőrünk egészségének megóvása érdekében tartssuk be a célszerű tisztálkodás szabályait!

- régebben - ugymond - a terpentín és a higany-vegyületek váltották ki allergiás bőrgyulladást. ma viszont a króm és a formalin. a modern gyógyító eljárások során forgalomba kerülő, egyre bonyolultabb szerves anyagokat tartalmazó gyógyszerek szintén a bőr ellenségei. így többek között az antibiotikumok és a valósággal háziszerként alkalmazott klorocid kenőcs, valamint a viszérbetegségek kezelésénél használt fenil-butazon és egyéb készítmények okozzák a gyulladásokat. a szükségesnél nagyobb mértékű gyógyszer fogyasztás is bőrmegbetegedést idézhet elő.
/mti/

-.-

- 4 -

bb 4. két-három éven belül ismét horgászparadicsom lesz a velencei-tó

vid/ká-ju hgy

1974. április 18.

a szakemberek szerint két-három éven belül ismét horgászparadicsom lesz a velencei-tó. a cél érdekében az idén nagyarányu haltepeítéshez kezdtek. hatszáz mázsa pontyot, háromezer csukaivadékot, többmillió süllőivadékot, továbbá huszonöt mázsa compót helyeztek ki a tóba. főként ,, őshonos,, halakkal gyarapítják a tó halállományát.

amióta horgászvízzé nyilvánították a velencei tavat megnőtt a ,, pecások,, száma a tóparton. jelenleg több, mint három és fél-ezer állandó horgásza van a tónak. /mti/

-.-

bb 5. pamutáru szudánba - többmillió dollárért

i sz/gg-ju ie hgy

1974. április 18.

a hungarotex külkereskedelmi vállalat 1,2 millió dolláros szerződést írt alá a napokban szudáni partnerével. a megállapodás értelmében a magyar textil-külkereskedelmi vállalat pamut ruhaanyagokat, különféle henger és filmpnyomott pamutanyagokat szállít szudánba ebben az évben. az eddig létrejött üzletkötések alapján várható, hogy a hungarotex szudáni exportforgalma az idén meghaladja a négy millió dollárt: csak pamut méteráruból több mint hárommillió dollárért szállítanak. pamuton kívül cénát, műszaki ponyvát és zsineget is exportál a vállalat megrendelőinek.

szudán jelentős importpiaca is a hungarotex-nek. az idén a magyar textilipar számára már 3,7 millió dollár értékben importálnak többek közt gyapotot, kétszer annyit, mint a múlt évben, sőt további importszállítási lehetőségekről is tárgyalnak. /mti/

-.-

M

- 5 -

bb 7. telep épül a radioaktív hulladék végleges tárolásához

i vt/tr um hi hgy

1974. április 18.

hazánkban 1954 óta használnak fel mesterséges radioaktív izotópokat. alkalmazásuk során olyan hulladékanyag keletkezik, amely közönséges hulladékként nem távolítható el, mert sugárveszélyt jelent. ezért az izotópfelhasználás megindulásával egyidejűleg gondoskodtak róla, hogy a keletkezett hulladékot ott helyezték el, ahol a lakosságra, a környezetre nem veszélyes. ennek érdekében épült még 1960-ban - ideiglenes jelleggel - az ugynevezett izotóptemető, amely csaknem másfél évtizeden át szolgált a radioaktív hulladék elhelyezésére.

az izotóp-felhasználás növekedése szükségessé tette, hogy az eddiginél korszerűbb, a radioaktív hulladék feldolgozására is alkalmas telephelyet létesítsenek. az országos atomenergiái bizottság határozatot hozott erre. alapos előzetes vizsgálat során sikerült olyan területet találni, amely a radioaktív hulladékok biztonságos és végleges tárolására a legalkalmasabb, különös tekintettel arra, hogy ezeket a hulladékokat többszáz évig kell a környezettől elszigetelten tárolni. a kijelölt telephelyen - püspökszilágy térségében - 10 hektárnyi területen, csaknem 40 millió forintos költséggel a múlt esztendőben kezdődött meg az építkezés és a tervek szerint 1975-ben fejeződik be.

a telepen korszerű műszerekkel felszerelt laboratóriumot rendeznek be, amely a környezeti radioaktív szennyeződés megfigyelésére szolgál. egy másik épületben a folyékony és a biológiai radioaktív hulladékot dolgozzák majd fel. a cél az, hogy a hulladék térfogatát csökkentsék, illetőleg olyan tárolási formát alakítsanak ki, ami a végleges tárolás szempontjából a legmegfelelőbb. a folyékony radioaktív hulladékot például - térfogatcsökkentés után - betonba, a biológiaiit pedig bitumenbe ágyazzák be. az így feldolgozott hulladékok - a szilárddal együtt - kerülnek a végleges tárolóhelyre. ez a talajba süllyesztett, szigetelt vasbetonszekrényekből áll. a tárolószekrényt - megtelte után - betonfödém szigeteléssel látják el, majd jóminőségű agyagréteget helyeznek rá. így tökéletesen biztosítható, hogy radioaktív anyag még évszázadok múltán sem kerülhet a környezetbe.

a tárolótelepet közösen hozza létre az országos atomenergia bizottság, a nógrád megyei szénbányák vállalat és a fővárosi tanács egészségügyi főosztálya, üzemeltetéséről pedig a fővárosi köjfal gondoskodik. a laboratóriumot magában foglaló épület befejezés előtt áll, s elkezdték a radioaktív hulladék tárolószekrények építését is. a telephely -, amely az első ilyen jellegű létesítmény hazánkban - évi 150 köbméter radioaktív hulladékanyag fogadására készül fel./mti/

- 6 -

bb 6. hidro-meteorológiai állomás épül a fertő tónál

vid/um ká hgy

1974. április 18.

a fertő tó hidrológiai vizsgálatait jelenleg ideiglenes, cölöpökre épült állomás szolgálja a magyar oldalon, a fertő-rákosi öbölben. az északdunántúli vízügyi igazgatóság most saját kivitelezésben a vízközelben új hidro-meteorológiai állomást épít 2 millió forintos költséggel. az állomáson állandó szolgálat lesz. elsősorban a tó vízháztartását vizsgálják nemzetközi megállapodás alapján. az állomás kertjében meteorológiai műszereket is elhelyeznek./mti/

bb 8. mini-virág a kis-balatonon

vid/um ká hgy

1974. április 18.

a mákszem nagyságu virágokat hozó wolffia arrhizát a kis-balatonon is megtalálták a keszthelyi agrártudományi egyetem kutatói. a világ egyik legkisebb virágának tartott vizinövény helyenkint a soroksári dunaágban tenyészik, s most kisebb tenyészhelye alakult ki a kis-balatonon is. a szakemberek feltételei szerint vándormadarak közvetítésével került oda a közép-európában rendkívül ritka növény./mti/

bb 9. összhang az élettani ritmus és a technológia között -
műszeres munkamérés az üzemszervezés megkönnyítésére

i kg/mm um ie hgy

1974. április 18.

egyszerű műszer felhasználásával különleges munka- és üzemszervezési módszert dolgoz ki az élelmiszeripari gazdaságkutató intézet. az eljárás a hatékonyabb termelés rendszerének kialakításához nyújt támpontot. az ugynevezett műszeres munkamérés módszere főként a gyártó gépsoroknál alkalmazható: a munka ütemének pontos regisztrálásával a szalagnál dolgozók élettani ritmusa és a technológia összhangjának megteremtését segíti.

/folyt.köv./

- 7 -

bb 9. / összhang az élettani ..folyt./um

egy új gépsor üzembeállításánál rendszerint a matematikai valószínűségszámításon alapuló vizsgálattal, stopperórával mérve állapítják meg a termelés ütemét, a munkások normáidejét. az emberi megfigyelés azonban a gépek és a technológiák bonyolultabbá válása nyomán pontatlanná, elavulttá vált, s így gyakran vagy túl gyors az ütem, vagy a gépek nem eléggé kihasználtak. ezért vált szükségessé olyan korszerű szervezés-technikai eszköz kidolgozása, amely az emberi érzékeléstől függetlenül, objektíven vizsgálja a teljes munkafolyamat minden pillanatát.

az égi az áramerősség mérésére készült olcsó műszert állítja az üzemszervezés szolgálatába. a berendezés rögzíti a gép és az ember mozdulatainak a másodperc tört része alatt időről időre változó sebességét, s ezek elemzésével megállapítják, hogy egyebek között melyik ütem a leggazdaságosabb, a műszak melyik időszakában fárad el leginkább a dolgozó, a technológiai fegyelem hol a „legsérülékenyebb”, stb. az elemzésből nyert információk felhasználásával a munkások megterhelése egyenletessé válhat, s nő a termelékenység is.

a műszer már a gyakorlatban is sikerrel vizsgázott. segítségével többek között a budapesti tejipari vállalat polipack csomagoló gépénél 10 százalékos kihasználatlanságot tárt fel, s megállapították, hogy a gépnél dolgozók a munkakezdés után három és fél órával fáradnak el leginkább, a pihenés ekkor a leghasznosabb. a vizsgálati eredményeket már hasznosították is. a debreceni konzervgyárban a műszer-regisztrálta munkautem adatainak alapján megkönnyítették a szalagnál dolgozó nők munkáját. a rakodásnál ujabban ugyanis hidraulika szabályozza a láda magasságát, s így nem kell a dolgozóknak mélyre hajolniuk. a budapesti husipari vállalatnál a szalagnál húst daraboló munkások terhelését vizsgálták a műszerrel. kitűnt: reggel a szalag túl gyors mozgása miatt a dolgozók hamarabb elfáradnak, délután viszont túl lassu a szalag, s ezért nem folyamatos a munka. az adatok felhasználásával most dolgozzák ki a szalag optimális haladási sebességét.

a műszeres munkamérés iránt nemcsak az élelmiszeripari hanem a nehézipari, könnyűipari, kohó- és gépipari vállalatok is érdeklődnek. /mti/

-.-

- 8 -

bb 10. új szobrok sopronban

vid/um ká hgy

1974. április 18.

Liszt István és Martsa István szobrászművészek készítik a városi tanács megbízása alapján Sopron város két új bronz szobrát. a művészek Petőfi Sándort és egy hegedűt tartó Leányalakit mintáznak meg. a szobrok a Petőfi teret, illetve a Liszt Ferenc művelődési központ előtti parkot díszítik majd. /mti/

-.-

felhasználható 10 órától !!

bb 11. munkástovábbképzés a műszaki követelményekkel összhangban - a xviii. kerületi párt-végrehajtó bizottság ülése

t gy/gg um hi hgy

1974. április 18.

a műszaki fejlődés megköveteli, hogy a munkások időközönként felfrissítsék szaktudásukat, új ismereteket szerezzenek. ezzel egyidejűleg bővítsék a társadalmi-gazdasági kérdésekben való jártassághoz szükséges általános és politikai alapkultúrájukat. a xviii. kerületben, ahol a felnőtt lakosság 65 százaléka fizikai dolgozó, és több mint tizenegyzeren dolgoznak a helyi vállalatoknál, különös gondot fordítanak arra is, hogy - a továbbképzés megalapozása érdekében - mihamarabb pótolják a munkások körében esetenként hiányzó alapkultúrát. a munkásoktatás feladatairól a kerületi párt-végrehajtó bizottság csütörtöki ülésén tárgyaltak.

a mostani tanévben az üzemi párt- és társadalmi szervezetek segítségével szinte holtpontról lépett előre az általános iskolai felnőttoktatás. jelenleg négyszer-ötször annyian tanulnak általános iskolai fokon, mint a megelőző években. félévkor viszont 7,5 százalékos volt a lemorzsolódás: ennek okai többnyire a rossz beszéd- és tanulási technika, áthelyezés, a családi helyzet, a visszariadás a nagyobb erőfeszítésektől. a városrészben a lemorzsolódások, az iskolai mulasztások megszüntetésére segítségül hívták a népművelési intézményeket. jó eredménnyel készítik fel a dolgozókat az általános iskola VII-VIII. osztályának évvégi vizsgáira. a tanfolyamokra járó dolgozóknak három nap jutalomszabadságot és 300 forint jutalmat adnak a kerületi vállalatok. /folyt.köv./

- 9 -

NA

bb 11./ munkástovábbképzés ...folyt./um

a párt-végrehajtó bizottság ülésén hangsúlyozták: lényeges, hogy a tehetséges munkások tovább képezzék magukat, s ily módon biztosítsák előmenetelüket, lehetővé váljon, hogy a vezetés folyamatos frissítését elsősorban soraikból oldják meg. a dolgozók gimnáziumába járók 52 százaléka kétkézi munkás. az iskola gyakorló órákkal segíti a gyengébb hallgatókat. több üzemben igénybe veszik más kerületi gimnáziumok „forgó műszakos”, oktatási lehetőségét, a műszakhoz igazodó tanulást. szó volt arról is, hogy a vállalatok - igényeik szerint - különböző szakmai középiskolákba küldik tehetséges dolgozóikat. a tanulás ideje alatt támogatják őket: a lőrinci fonó például a középiskolások számára térítés nélküli matematika-fizika korrepetálásokot szervez. a rendeletben előírt tanulmányi szabadságon kívül további szabadnapokat ad a vizsgák, az érettségi idejére. a vállalatok a szakmai továbbképzést elsősorban termelési és műszaki fejlesztési terveikre alapozzák, s az új gépsorok beállításával hangolják össze. a kistex-ben például több mint 400-an vesznek részt szakmai továbbképzésben: elsősorban olyan területeken, ahol legnagyobb a szakmunkáshiány. a malév-nél 360-an fejlesztik tudásukat: elsősorban olyan munkaterületek dolgozói, akik nem nélkülözhetik a folyamatosan belépő új technikai berendezések kezeléséhez szükséges ismereteket./mti/

.-

- 10 -

M

12. a kormányhatározat nyomán megnőtt az érdeklődés a gyümölcsstelepités iránt

1 jf/pá gi ie hgy

1974. április 18.

a lakosság gyümölcscsellátásának további javítására hozott elmult évi kormányhatározat nyomán megnőtt a termelők érdeklődése az ültetvénytelepités, korszerűsítés iránt. a mém-ben erről az mti munkatársának elmondották: számítás szerint az idén 3-4000 hektáron telepitenek gyümölcsöst, ez csaknem háromszorosra az 1973. évi területfejlesztésnek. az új telepitések mellett - a korszerű nagyüzemi ültetvények kialakítása során - 5000 hektáron korszerűsítik a gyümölcsös kerteket, s új művelési módszerekre térnek át, és nagyteljesítményű gépeket alkalmaznak. a hazai gyümölcstermelés területén azonban a telepitések után sem lesz nagyobb az elmult évinél, lényegében 166 ezer hektár körül alakul, mert a gazdaságok időközben kivágják az öreg, rosszul termő gyümölcsösöket.

a terv nemcsak a nagyüzemi gyümölcsösök fejlesztésével számol: a szövetkezeti tagok háztáji, illetve saját gazdaságukban végzett gyümölcstelepitésekre is beruházási támogatást vehetnek igénybe, ha a téeszek, illetve a szakszövetkezetek közreműködésével megfelelő nagyságu területet telepitenek be. a terület nagyságát az érvényben lévő rendelkezés differenciáltan határozta meg, bogyós gyümölcsösök telepitésére például akkor kaphatnak állami támogatást, ha a terület eléri az 5 hektárt. a háztáji gazdaságok és az egyéni földterületek összekapcsolásával csak is a nagyüzemi gazdálkodásnak megfelelő, korszerű ültetvényeket lehet kialakítani. az állami támogatás elnyeréséért a termelőknek pályázatot kell benyújtaniuk.

1974-ben a szőlőtermesztésben is hasonló folyamatra számítanak a szakemberek; „kiselejtezik”, az elöregedett szőlőskertek egy részét és helyettük újakat telepitenek. a mém illetékesei 2000 hektár szőlő telepitésével és 5000 hektár felújításával számolnak ebben az évben. a gazdaságok a termelési színvonal emeléséhez szintén állami támogatást vehetnek igénybe, egyebek között növényvédő helikoptert szerezhetnek be 47 százalékos ártámogatással. a kézimunka igényt csökkentő nagyteljesítményű berendezések, felszerelések szintén kedvezményesen vásárolhatók meg.

az egy főre jutó gyümölcsfogyasztás a terv szerint idén négy kilóval lesz több a tavalyinál, a borfogyasztás pedig várhatóan mérsékelt ütemben növekedik. /mti/

.-

7,55/gi

- 11 -

g²⁰g

bb 13. iskola a kórteremben

vid/ká gi hgy

1974. április 18.

az örökletes vérzékenységben szenvedő gyermekek sokszor hosszú ideig, visszatérően kórházi kezelésben részesülnek, s így hónapokig hiányoznak az iskolából. ez a tanulási elmaradás sok esetben lelki zavarokat is okoz.

dr. istván lajos, a szombathelyi markusovszky kórház haematológiai osztályának főorvosa kis betegek érdekében a szombathelyi tanítóképző hallgatóihoz fordult segítségért. harminc leendő pedagógus jelentkezett, hogy szabad idejében foglalkozik a gyerekekkel. ilymódon iskola nyílt a kórteremben, amelyhez a sabaria cipőgyár fiataljai televíziót ajándékoztak.

a leendő tanítók nemcsak a tananyagot viszik a betegágyhoz, de a gyermekeknek bemutatják a szabadidő hasznos eltöltésének módjait is. a foglalkozásokba bekapcsolódnak a szombathelyi berzsényi daniel megyei könyvtár fiataljai is. /mti/

--

bb 14. új kenyérgyárak somogyban

vid/ká gi hgy

1974. április 18.

kaposvárrott a több mint hatvanmillió forintos beruházásból épülő napi 37 tonna kapacitású, új kenyérgyárban megkezdték a gépek szerelését. a korszerű osztrák gépsorok egyikén kenyéret, a másikon pedig többféle süteményt készítenek. ezenkívül jugoszláv automata gépsort is beszerelnek, az új kenyérgyárban jövőre kezdik meg a termelést. a balaton déli partjának jobb ellátása érdekében balatonbogláron napi 12 tonna kapacitású kenyérgyár épül, amelyet magyar gépekkel szerelnek fel. ott is jövőre kezdik meg a termelést. /mti/

--

8,00/gi

- 12 -

gho
g

bb 15. egymillió négyzetméterrel több poliészter szövet

vid/ká gi hgy

1974. április 18.

tekintettel az egyre növekvő piaci keresletre, ebben az évben egymillió négyzetméterrel növeli poliészter gyártását a pápai textilgyár. összes poliészter szövet termelése ezzel meghaladja a 4 millió négyzetmétert. ez a mennyiség jóval több, mint amennyi az előzetes gyártmányfejlesztési tervben szerepel. a textilgyár tervei szerint 1980-ban már évi 5 millió négyzetméter poliészter szövetet gyártanak. a korszerű, könnyen kezelhető termék iránti kereslet növekedéséhez hozzájárult az is, hogy a pápaiak rendkívül bő választékot kínálnak. a tarkán szőtt poliészter anyagokat 30-40 színárnyalatban készítik és a mintákat évről évre 8-10 variánszal bővítik. /mti/

--

bb 16. mezőgazdasági koncentráció - új nagyhatású gazdaságok jöttek létre baranyában

vid/ká gi hgy

1974. április 18.

baranya területén az utóbbi napokban, hetekben a mezőgazdasági termelőerők jelentős koncentrációja ment végbe: a termelőszövetkezetek egyesülése folytán új nagyhatású gazdaságok jöttek létre. jellegzetesen aprófalvas vidék ez, ahol a települések alig pár kilométerre fekszenek egymástól, ám lélekszámuk rendszerint az ezret sem éri el. a mezőgazdaság szocialista átszervezését követően ugyszólván mind a 320 községben egy-egy önálló közös gazdaság működött, ami a termelőerők rendkívüli szétaprózódottságával járt. az elmúlt évtized során megnöttek a szövetkezetek. jelenleg 89 közös gazdaság működik baranyában, átlagos földterületük meghaladja a háromezer hektárt és átlag három-négy falu népét tömörítik.

a mostani tavaszon tizenhárom baranyai termelőszövetkezet közgyűlése mondta ki az egyesülési határozatot és alakított öt nagygazdaságot. az öt tsz 33 falut egyesít, ami jól mutatja a koncentráció erősségét. bonyolult folyamat ez, hiszen gyakran egymástól merőben eltérő jellegű települések kerültek egybe. az ellentétes vagy legalábbis eltérő érdekek felett győzött a józan ész, a szövetkezeti gazdák azon meggyőződése, hogy csak a termelőerők egyesítése révén gyorsíthatják meg fejlődésüket.

/folyt. köv./
8,10/gi

- 13 -

gho
g

bb 16. /mezőgazdasági ... 1. folyt./gi

az egyesülés folytán megerősödött a termelőszövetkezetek pénzügyi helyzete. a somberek-i béke Őre tsz például 154 millió forintos közös vagyonnal rendelkezik és a fejlesztési alap összege meghaladja a 15 millió forintot. most mód nyílik arra, hogy gyorsabb ütemben fejlesszék a szarvasmarhatartást és gépsítsék a burgonyatermelést. az egyesülés révén új, intenzív üzemágak kialakítására is lehetőség kínálkozik. a hidas-i mecsek kapu tsz például magas színvonalu erdőgazdálkodásra rendezkedik be és saját fájával látja el a szövetkezet feldolgozó üzemét. az egyesülés megnöveli a közös gazdaságok termelőkapacitását. a pellerdi mecsek völgye tsz például a megye egyik legnagyobb „tenyészbankját”, teremtette meg: 1100 tenyészüstöt nevel a szakosított tehenészeti telepek számára.

a koncentráció eredményeként egész falucsoportok tömörültek egy-egy termelőszövetkezetbe. a mecsek déli előterében - a berkesdi, a hosszuhetényi, a kozármislenyi, a nagykozári és a vasasi szövetkezetek egyesülése folytán - létrejött a megye legnagyobb közös gazdasága, amely tízezer hektár területtel rendelkezik. itt 14 falu népe gazdálkodik közösen. barányában egyébként kerekén husz szövetkezeti gazdaság van már, amelyhez öt vagy annál több község tartozik. /mti/

bb 17. a bkv közleménye

bh -cz

1974. április 18.

a budapesti közlekedési vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy a kálvin téri gyalogaluljáró építési munkái miatt 1974. április 19-én üzemkezdettől az 1, 9, 9/y, 15, 109. jelzésű autóbusszjáratok utvonalát a következők szerint módosítja:

/folyt. köv./

- 14 -

1035 G

bb 17. /bkv közlemény folyt./ bh

9/y jelzésű autóbusszjárat utvonala:

orczy tértől baross-u-ig változatlan, tovább baross u. névtelen u. - üllői ut - kálvin tér - tolbuhin körut - dimitrov tér - belgrád rakpart - duña u.- váci u.- tolbuhin körut - kálvin tér - üllői ut - névtelen u. - baross u.- tovább eredeti utvonalán orczy térig - körforgalom.

új megállóhelyek:

-----baross u. 16. sz ház előtt, dimitrov tér, váci u. 41/a. , baross utca 13. sz. baross u. 25. sz.

megszűnő megállóhelyek:

----- kálvin tér, curia u. , kecskeméti u. 7-9. sz. előtt, baross u. /mária u.-ban a baross u. keresztezése előtt/

15--ös autóbusszjárat:

utvonala: victor hugo u. felé:

szamuely u.ig változatlan, tovább balra nagyivben tolbuhin körut - dimitrov tér - belgrád rakpart - irányi u. - károlyi mihály u. - tovább eredeti utvonalán.

boráros tér felé: irányi u.-ig - változatlan, tovább váci u. - dimitrov tér - tolbuhin körut - kálvin tér - ráday u. - tovább eredeti utvonalán.

új megállóhelyek: victor hugo u. felé: szamuely u. 4. sz. ház előtt, dimitrov tér

boráros tér felé: váci u. 45. sz. ház előtt , váci u.85. sz. ház előtt.

megszűnő megállóhelyek: victor hugo u. felé: kálvin tér kecskeméti u 10. sz. boráros tér felé: veres pálné u.

az 1-es autóbusszjárat utvonala és üzemideje változatlan. a tolbuhin körut 13. sz. előtti megállóhelyet - menet a kacsóh pongrác ut felé - megszüntetik, helyette a dimitrov tér 7. sz. ház előtt létesítenek megállóhelyet. /folyt. köv./

- 15 -

10.20 bh

1040 G

bb 17. /bkv közlemény 2. folyt./ bh

a 9, 109-es jelzésű -autóbuszjáratok

utvonal a vörösmarty tér felé: baross u.-ig változatlan, tovább baross u. - névtelen - u. üllői ut - kálvin tér - tovább eredeti utvonalon.

a pataki istván tér felé: kálvin térig változatlan, tovább üllői ut - névtelen u. - baross u. - tovább eredeti utvonalon.

új megállóhelyet létesítenek a 9-es autóbusz részére, az orczy tér felé a baross u. 13. sz. ház előtt./mti/

bb 18. ignác bizmajer kerámikus kiállítás a csehszlovák kulturában

nm tm bh -cz

1974. április 18.

budapesti csehszlovák kulturában csütörtöktől fogadja az érdeklődőket ignác bizmajer kerámikus művész reprezentatív kiállítása. a kiváló szlovák művész alkotásai eddig számos nemzetközi tárlaton németországban, franciaországban, bulgáriában, svájcban, hollandiában szerepeltek a nagy nyilvánosság előtt, s most első alkalommal tekinthetik meg a budapesti művészetkedvelők. ignác bizmajer május 5-ig nyitvatartó bemutatóján mintegy 90 eredeti, népi ihletésű alkotás hívja fel magára a figyelmet. a kiállított kerámiák tükrözik a művésznek azt a törekvését, hogy e művészeti ág sajátos eszközeivel örökítse meg a falusi élet különböző pillanatait, a népviseletet, a folklór sajátos díszítőelemeit. ember és állat-alakok, tárgyrok és más kerámia-alkotások reprezentálják a tehetséges szlovák művész sokoldalúságát.

ignác bizmajer kiállítását, amely naponta reggel 9 és délután 5 óra között tekinthetnek meg az érdeklődők, dr. koczogh ákos művészettörténész nyitotta meg./mti/

- 16 -

10.25 bh

11¹⁰g

bb 19. tűz

tr bh -cz

1974. április 18.

szerdán az esti órákban eddig ismeretlen okból tűz keletkezett miskolcon a zsolnai kapu utca 40. szám alatti építkezés területén. égett egy fából készült felvonulási épület tetőszerkezete, és az épületben elhelyezett öltözőszekrények, ruhák és szerszámok. a tüzetanagy erővel kivonult állami tűzoltóságok rövid idő alatt eloltották. az anyagi kár meghaladja az ötvenezer forintot. a tűz keletkezési okát a tűzoltóság és a rendőrség vizsgálja./mti/

bb 20. vezetési és üzemszervezési anket zalaegerszegen

vid ká bh -cz

1974. április 18.

zala megye 27 nagy termelőszövetkezetének vezetői, akik 10 000 hektár körüli, vagy annál nagyobb gazdaságot irányítanak, csütörtökön anketon vettek részt zalaegerszegen. dr. belák sándor, a keszthelyi agrártudományi egyetem rektora, az országgyűlés mezőgazdasági bizottságának elnöke tartott előadást a korszerű vezetési és üzemszervezési feladatokról. az anketon termelőszövetkezeti és állami gazdasági vezetők számoltak be a gazdaságukban alkalmazott üzemszervezési módokról./mti/

-. -

bb 21. holland tejporgyártó gépsorok

vid ká bh -cz

1974. április 18.

a szarvasmarha program megvalósításának részeként gyalán, a tejporgyárban rekonstrukciót hajtanak végre. ennek során csütörtökön két holland gyártmányú tejporgyártó gépsort helyeztek üzembe. a gépsorok naponta ötven liter tejet dolgoznak fel és negyven mázsa tejpört állítanak elő. az új gépegységek április 20-a után teljes kapacitással dolgoznak./mti/

-. -

- 17 -

11.00 bh

11⁵⁰g

bb 22. haditechnikai bemutató egyetemistáknak

vid ká bh -cz

1974. április 18.

többszáz soproni, mosonmagyaróvári egyetemista és győri főiskolás számára csütörtökön a magyar honvédelmi szövetség péri repülőterén egésznapos haditechnikai bemutatót és tájékoztatót rendeztek. az egyetemisták és főiskolások megtekintették a repülőmodellező bemutatót, megismerkedtek az ejtőernyő ugrás szépségeivel, a vitorlázással, majd lövészetű bemutatón vettek részt./mti/

--

bb 23. kustár zsuzsa festőművész kiállítása szombathelyen

vid/ká gi -cz

1974. április 18.

Csütörtökön szombathelyen, a berzsenyi daniel megyei könyvtárban megnyílt kustár zsuzsa festőművész kiállítása. a fiatal művész az iparművészeti főiskola elvégzése után a szombathelyi cipőgyár tervező iparművésze lett, s több önálló és számos közös kiállításon mutatkozott már be nagy sikerrel.

a kiállítást - amelyen a művész tizenhat alkotása szerepel -, horváth jános festőművész, tanszékvezető főiskolai docens nyitotta meg. /mti/

--

bb 24. borverseny sárváron

vid/ká gi -cz

1974. április 18.

a vas megyei tanács mezőgazdasági és élelmezésügyi osztálya, és sárvár város tanácsa, sárváron rendezte meg a vas megyei borok versenyét. a kétnapos verseny csütörtökön fejeződött be. a zsűri több mint hatvan fajta fehér és vörösborról mondott véleményt. megállapította, hogy az utóbbi időben javult a vasi területeken termelt borok minősége. több helyen, így a sághegyen, kőszeg-hegyalján, vaskeresztesen hozzáálltak a szőlők rekonstrukciójához. új, rövid tenyészidejű fajtákat telepítenek, amelyek a vidék klíma- és talajadottságai közepette jobban cukrosodnak, izesebb bort adnak. bérbaltaváron, kemenesmagasiban, vaskeresztesen újabb szőlőtelepítéseket is terveznek. /mti/

--

11,20/g1

- 18 -

11⁵⁵g

bb 25. átadta megbízólevelét az argentin köztársaság új magyarországi nagykövete

t bc tm bh -cz

1974. április 18.

Losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke csütörtökön fogadta rubén augusto ferreyra rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, az argentin köztársaság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadásánál jelen volt garai róbert külügyminiszterhelyettes, nagy lajos, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője és bérbes emil vezérőrnagy.

a nagykövet megbízólevelének átadásakor beszédében a többi között elmondotta:

- országaink kapcsolatai az erősödő barátság jegyében fejlődtek, kölcsönösen megismertettük történelmünket, elért eredményeinket, amelyek e kapcsolatok szorosabbra fűzését, a világbéke és a biztonság megteremtését szolgáló közös feladatainkat mozdították elő. államaink függetlensége, szuverénitása és a belügyekbe való be nem avatkozás elvének tiszteletben tartása lehetővé tette, hogy ezek a kapcsolatok jelenleg konkrét valószínűsítést öltsenek. ezt tanúsítja a kulturális egyezmény közelmúltban történt aláírása, egy jelentős magyar gazdasági küldöttség buenos airesi látogatása, amelynek eredménye nagyon biztatónak ígérkezik.

Losonczi pál a nagykövet beszédére válaszolva a többi között hangsúlyozta:

- országaink kapcsolatainak már régi hagyományai vannak, kereskedelmi és gazdasági együttműködésünk régi keletű. megelégedéssel állapíthatjuk meg, hogy népünk hagyományos barátságán, a különböző társadalmi berendezkedésű országok békés együttműködésén alapuló hagyományos kapcsolataink a legutóbbi időben sok területen erőteljes fejlődésnek indultak. gazdasági téren sokoldalú és kölcsönösen hasznos együttműködés van kibontakozóban mind az árucserreforgalomban, mind pedig az ipari kooperáció terén, amelyhez jó alapot nyújtanak az országaink közötti tradicionális gazdasági kapcsolatok. meggyőződésem, hogy az országaink közötti szívélyes viszony gyümölcsözően járul hozzá a nemzetközi béke és biztonság erősítéséhez, amely megfelel mindkét nép érdekének.

a megbízólevél átadása után a nagykövet bemutatta losonczi pálnak a kíséretében megjelent alberto oscar moschini nagykövetségi titkárt és enrique jaime mitjans nagykövetségi attasét.

az elnöki tanács elnöke szívélyesen elbeszélgetett a nagykövettel, aki azután a hősök terén megkoszorúzta a magyar hősök emlékművét./mti/

--
- 19 -

11.35 bh

12⁰⁰g

bb 26. szot gyógyszálló, motel épül bük-fürdőn - késik az új étterem építése

vid/kz gi -cz

1974. április 18.

félmillió vendég fogadására készül 1974-ben a büki gyógyfürdő - közölték csütörtökön a fürdőtelepen rendezett szezon-előkészítő koordinációs tanácskozáson. az egyre fokozódó igények kielégítésére új kutat furtak. ezzel megteremtették a fürdő biztonságos vizellátását. rövidesen sor kerül a legrégebbi, egyes kut felújítására. bővítésre szorul a telep szennyvizzisztító berendezése is. kiterjesztik a közvilágítási hálózatot és a parkirozót. annál is inkább szükségesek e kommunális, szolgáltató jellegű fejlesztések, mert a szot 300 személyes gyógyszállót, a vas megyei idegenforgalmi hivatal 104 személyes motelt épített a szükséges kiszolgáló létesítményekkel: étteremmel, eszpresszóval, gyógyászati helyiségekkel. ezek, valamint a sorra épülő magánnyaralók jelentősen megemelik a fürdő forgalmát.

Sajnálattal állapították meg a résztvevők, hogy az idei szezonra tervezett több mint 1000 személyes étterem építése késik, s azt csak az ősszel nyitják meg. /mti/

--

bb 27. mecsekvidéki gasztronómiai társaság alakult pécsett

vid/kz gi -cz

1974. április 18.

mecsekvidéki gasztronómiai társaság alakult pécsett a vendéglátó vállalatok és fogyasztási szövetkezetek szakembereinek részvételével. a célja az étkezési kultúra fejlesztése. arra törekszik, hogy a magyaros jelleg megőrzése mellett csökkenjen a zsír és fűszer mértéktelen használata, a lakosság megkedvelje a könnyebb, egészségesebb táplálkozást, több zöldségfélélt és tejterméket fogyasszon. a társaság programjában szerepel a szakmunkásképzés, továbbképzés, a megye területén szakács- és cukrászversenyek rendezése. /mti/

--

11,40/gi

- 20 -

12¹⁰g

bb 29. ,,öntözési szemle,, csongrádban

vid kz bh -cz

1974. április 18.

az altótiszavidéki vízügyi igazgatóság valamennyi szakmérnökségének körzetében csütörtökön kétnapos ,,öntözési szemle,, kezdődött. szakemberekből szervezett bizottság ellenőrzi, hogy a dél-alföldön már március elején elrendelt aszályelhárítási készültségre vonatkozó intézkedéseket hogyan hajtották végre. a bizottság felülvizsgálja a folyókra telepített stabil- és uszó fő vízkivételi műveket, amelyekre az idén az öntözési szezon korai megkezdése miatt fokozott megterhelés vár. a halastavakat, majd a szántóföldi csatornahálózatot gyors ütemben töltötték fel. ennek köszönhető, hogy a mezőgazdasági üzemek az idén több vizet vehettek ki, mint bármelyik korábbi esztendő hasonló időszakában. rövidesen újabb nagy feladat hárul az alsótiszai vízkivételi művekre, mert a legtöbb víz igénylő mezőgazdasági növény - a rizs - árasztását is megkezdik. csongrád megyében 35 000 hektár az öntözésre berendezett terület. a vízügyi szervek kétnapos szemléjének célja, hogy a folyók éltető vizével folyamatosan és elegendő mennyiségben lássák el a gazdaságokat. /mti/

--

bb 30. budapesti közlekedési balesetek

tr bh -cz

1974. április 18.

xiv. kerület, vágány utca 1-3 előtt menich péter 27 éves közgazdász, budapesti lakos álló járművek közül lépett az uttestre és egy személygépkocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

viii. kerület, orczy tér és mező imre ut kereszteződésében tölgyesi szilvia 21 éves áruösszeállító, budapesti lakos szabálytalan helyen, figyelmetlenül haladt át az uttesten és egy motorkerékpár elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

mácsai lajosné 34 éves adminisztrátor, budapesti lakos, a xix. kerület, vöröshadsereg ut 179 sz. előtt szabálytalan helyen haladt át az uttesten és egy motorkerékpár elütötte. mácsai lajosné súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

xx. kerület, harasztí ut és vágó utca kereszteződésében ligetvári józsef 27 éves lakatos, budapesti lakost az uttesten egy személygépkocsi elütötte, súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba. /mti/

--

-21 -

12.40 bh

bb 31. tóthfalusi kis miklós - díj a kiváló könyvművészeti nyomdaipari szakembereknek

i mir tm hi bh -cz

1974. április 18.

a kiemelkedő könyvművészeti tevékenység elismerésére tóthfalusi kis miklós díjat alapított a minisztertanács. a díjjal olyan könyvművészeti nyomdaipari szakembereket tüntetnek ki, akik kimagasló eredményeket érnek el a nyomdaipari termékek művészi színvonalának emelésében, vagy jelentős alkotó munkát végeztek könyvművészeti, tipográfiai, betűtípus-tervező tevékenységükkel, illetve a nyomdaipari termékek művészi kivitelezését - szakirodalmi tevékenységükkel, kutató munkájukkal - kiemelkedően szolgálták.

a díjat évente június 5-én - első ízben 1974-ben - az első magyarországi könyv megjelenésének évfordulóján a könnyűipari miniszter adományozza, egyetértésben a nyomda- papir- és a sajtó dolgozói szakszervezetével, valamint a műszaki és természettudományi egyesületek szövetsége szakmai egyesületével. a díjjal 15 000 forint jutalom és a könnyűipari miniszter által adományozott jelvény, illetve oklevél jár. a díjat megosztva is kiadhatják. a díjjal kitüntetett személyek a „tóthfalusi kis miklós-díjas”, cím használatára jogosultak.
/mti/

-. -

bb 32. egészségügyi hónap kezdődött csepelen

i vt tr hi bh -cz

1974. április 18.

a magyar vöröskereszt XXI. kerületi szervezete, a kerületi népfront bizottság és a tanács rendezésében csütörtökön egészségügyi hónap kezdődött csepelen. az eseménysorozat bevezetőjeként a tanácsházán népesedéspolitikai témákkal foglalkozó ankétot rendeztek, amelyet kardos vilmos tanácselnök nyitott meg. ezt követően előadások hangzóttak el a népesedéspolitika egészségügyi vonatkozásairól, a terhes- és anyavédelemről, az egészséges életmódról nevelésről az iskolában.

április 24-én a lakóterületi társadalmi aktivisták részére rendeznek tanácskozást, ahol a népesedéspolitika lakóterületi feladatait tárgyalják meg. április 25-re hívják össze a szülők parlamentjét: ennek középpontjában a családi életre való felkészítés, valamint a serdülők problémái állnak. május 1-10 között a kerület általános és középiskoláiban, valamint a szakmunkásképző intézetekben orvosok tartanak előadást a szülői értekezleteken. előadásokat hallhatnak a diákok is az egészséges életmódról, a családi életre történő felkészülésről. május 1. és 18. között a körzeti orvosok tájékoztatják a lakosságot a népesedéspolitikával kapcsolatos lakóterületi feladatokról./mti/

-. -
- 22 -

12.45 bh

Tóthfalusi

bb 28. gyermekkönyvtári napok miskolcon

vid kz bh -cz

1974. április 18.

gyermekkönyvtári napok kezdődtek csütörtökön a városi könyvtár rendezésében miskolcon. a gyermekeknek akarnak „kedvet csinálni”, a könyvtárak sokféle rendezvényt látogatásához. az április 27-ig tartó gyermekkönyvtári napok előadásaira, irodalmi és meseműsoraira, könyvismertetőire, báb-előadásaira az óvodások és az általános iskolások mellett a szülőket és pedagógusokat is meghívják. a tapasztalatokat a könyvtárosok és pedagógusok közösen is megvitatják./mti/

Linek

bb 34. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 óráig:

se bh

1974. április 18.

1. a gyermekélelmezés helyzete
2. értékes lelet fenékpusztán
3. a bőrgyógyász tanácsai
4. a velencei-tó
5. pamutáru szudánnak
6. hidro-meteorológiai állomás
7. wolffia arrhiza a kisbalatonon
8. rádióaktív hulladék tárolása
9. műszeres munkamérés
10. új szobrok
11. XVIII. kerületi párt vb ülés
12. gyümölcsstelepités
13. iskola a kórteremben
14. kenyérgyárak somogyban
15. pliéster szövet
16. mezőgazdasági koncentráció
17. a bkv közleménye
18. kiállítás a csehszlovák kulturában
19. tűz
20. üzemszervezési ankét
21. tejporgyártó gépsorok
22. haditechnikai bemutató egyetemistáknak
23. kiállítás szombathelyen
24. borverseny
25. az argentin nagykövet átadta megbízó levelét
26. szot gyógyszerálló
27. mecsekvidéki gasztronómiai társaság
28. gyermekkönyvtári napok miskolcon
29. öntözési szemle
30. balesetek
31. tóthfalusi kis miklós-díj
32. eü. hónap
33. időjárásjelentés
34. hírjegyzék

-. -
- 23 -

13.00 bh

Tóthfalusi

bb 33. időjárásjelentés

bh hgy

1974. április 18.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtök délben:

hűvös, szeles idő

a brit szigetekről az északi- és a keleti-tenger térségén át a volna alsó szakasza felé leszálló légmozgású zóna húzódik ennek területén derült vagy csak mérsékelten felhős, száraz az idő. a leszálló légmozgású zónától északra is, délre is mérsékeltebb égővi ciklonok határozzák meg az időjárást. az észak- európai ciklon hatására a stockholm-moszkva vonaltól északra hózáporok, kisebb havazások vannak. a dél-európai ciklon hatás- körzete az alpoktól és a kárpátoktól délre fekvő területre és a fekete-tenger nyugati partvidékére terjed ki: ezekről a terü- letekről tulnyomóan borult időt, sok helyről esőt, néhány helyről zivatart jelentenek. a nappali hőmérséklet az alpoktól a fekete-tenger felé húzódó területsávon 5-10 fokkal alacsonyabb, mint az évszaknak megfelelő átlag.

hazánkban szerdán az északnyugati, északi megyékben több- nyire derült idő volt, 7-11 órán át sütött a nap. máshol erősen felhős, vagy borult volt az ég. a déli, délkeleti megyékben sok- felé esett az eső. a hőmérséklet csúcserőrtéke 8 és 14 fok között alakult. éjszaka is többnyire a déli, délkeleti megyékben volt erősebb a felhőzet és folytatódott az esőzés. a 24 óra alatt lehullott csapadékmennyiség többfelé elérte az 5-10 mm-t, sőt mezőhegyesen a 12 mm-t, csütörtökön hajnalra általa- ban 0 plusz 5 fokig hűlt le a levegő. az északi, északkeleti megyékből többfelől jelentettek gyenge talajmenti fagyokat. csütörtökön délelőtt az északnyugati megyékben változóan felhős, máshol tulnyomóan borult volt az ég. az ország délkeleti feléről ujjabb esőket jelentettek. 11 órára a naposabb észak- nyugati megyékben 8-11 fokig, máshol csak - 4-8 fokig emelkedett a hőmérséklet.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 9,7 fok volt, a százéves átlagnál 2,1 fokkal alacsonyabb, ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 9 fok, a tengerszintre átszámított lég- nyomás 760 mm, nem változik.

várható időjárás péntek estig:

a déli és a keleti megyékben erősen felhős idő, főképp csütörtökön még többfelé esővel. máshol kevesebb felhő, leg- feljebb néhány helyen futó eső. élénk, napközben többfelé meg- erősödő északkeleti, északi szél. hűvös idő. várható legalacso- nyabb éjszakai hőmérséklet minusz 1, plusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 9-14 fok között.

/folyt. köv./

Tóthor

- 24 -

vbb 33. /időjárás.... folyt./ bh

távolabbi kilátások kedd reggelig:

fokozatosan felszakadozó felhőzet, az időszak első felé- ben még esővel. a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet minusz 2 plusz 4, a legmagasabb nappali hőmérséklet 8-14 fok között. jelentős mennyiségű csapadék / legalább 5 mm/ az ország terü- letének 40 százalékán várható.

a duna vizállása budapestnél 215 centiméter./mti/

abb 35. uj takarmányüzem

vid kz mné bh hgy

1974. április 18.

évi háromszáz vagon lucernaliszt előállítására alkalmas üzemet adtak át csütörtökön a borsosberényi állami gazdaság- ban. termékének körülbelül az 50 százalékát a megyei gabona- felvásárló és feldolgozó vállalat értékesíti, 85 vagonnal az állami gazdasággal együttműködő öt környékbeli termelőszö- vetkezetnek jut belőle, a többi pedig a gazdaság használja fel saját állattenyésztésének fejlesztésére. az új üzemre alapozva ugyanis két éven belül a jelenlegi 300-ról 400-ra akarja növelni a teheneinek számát, az átlagos tejhozamot pedig ezzel párhuzamosan évi 3 000 literrel 4 000 literre. a szakemberek számításai szerint az új üzem létrehozására költött valamivel több mint 5 millió forint két és fél év alatt megtérül./mti/

bb 36. május 8-án nyit az első szot üdülő a balaton déli partján - 12 százalékkal több családossal beutaló

vid kz mné bh hgy

1974. április 18.

május 8-án nyit az első szot üdülő a balaton déli part- ján, aztán fokozatosan a többiek is benépesülnek, - jelentették be a szot délbataloni igazgatóságán szerdán és csütörtökön meg- tartott idénnyitó értekezleten. mint a továbbiakban rámutat- tak, a balaton déli partján működő szot üdülőkben tavaly 91 500 beutalt együttesen több mint 1,2 millió vendég- napot töltött el, az idén viszont már 117 000-en pihenhetnek a délbataloni szot üdülőkben. az idény előkészítése során 35 millió forint beruházás történt. balatonbogláron új kemping- üdülőt hoztak létre, másutt viszont a családossal üdültetés lehetőségét igyekeztek kiterjeszteni. ezt az egyre népszerűbb üdülési formát az idén 12 százalékkal többen vehetik

- 25 -

Tóthor

bb 37. a xi. pártkongresszus tiszteletére: újabb munkafel-
ajánlások az ötéves terv sikeréért

i sl gk ie bh hgy

1974. április 18.

országszerte újabb munkáskollektívák vállalták, hogy a xi. pártkongresszus és hazánk felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére szervezettebb, hatékonyabb munkával segítik az ötéves terv sikeres teljesítését.

a mátraaljai szénbányák brigádjai mindenekelőtt a garin hőerőmű biztonságos és egyenletes fűtőanyagellátásáról kívánnak gondoskodni. viszontán, az ország legnagyobb és legkorszerűbb külfejtéses bányáüzemében felkészültek arra, hogy a szomszédos hőerőműnek szánt lignitszállítmányok zöld utat kapjanak, s a minőség is tovább javuljon. az idén a tervezettnél 700 ezer köbméterrel több meddőt, vagyis tüzelésre alkalmatlan anyagot takarítanak le, hogy minél több tiszta lignithez jussanak. hosszabb távra azzal biztosítják az erőmű tüzelőanyag-utánpótlását, hogy a nyugati bányamező nyitását meggyorsítják, s 1975. január 1-től már ebben a bányarészben is művelhető, szabad szénvagyon áll rendelkezésre. a szerelő- és gépjavitó üzem brigádjai azzal segítik a felajánlások teljesítését, hogy 15 nappal a határidő előtt üzembehelyezik az ország legnagyobb bányagépét, a nagyteljesítményű srs-2000-es földkotrót, s hozzá csatlakozó 6300-as hányóképzőt, valamint a két gépóriást összekapcsoló 1600-as szállítószalagrendszert.

a nagyalföldi kőolaj- és földgáztermelő vállalat munkáskollektívája az országot jelentős valutakiadásoktól kívánja mentesíteni azzal, hogy az idén annyi kőolajat és földgázt termel, amennyit eredetileg 1975-re terveztek. eddig nem művelt területeket is bevonnak a földgáz- és kőolajtermelésbe, az ezekhez kapcsolódó beruházásokat kongresszusi felajánlásként terven felül bonyolítják le, s a jó minőséget is garantálják. a vállalat dolgozói a jövő év végéig 270 000 tonna kőolajat és 1 milliárd 400 millió köbméter földgázt adnak a népgazdaságnak terven felül.

a dunántúli kőolajipari gépgyár az olajbányák növekvő igényeit igyekszik kielégíteni. a szervezésben és a műszaki fejlesztésben rejlő tartalékokat kihasználva a vállalat dolgozó fél évvel előrehozzák negyedik ötéves tervük teljesítését, így a kőolajkutatáshoz 50 millió forint értékben görgős furókat, a gáz- és olajtávvezetékek építéséhez 100 millió forint értékű csőelzáró berendezést gyártanak terven felül. a vállalat munkásgyűlésén nagy látszó szocialista brigádvezető üzemegysége dolgozói nevében jelentős mennyiségű energia és anyag megtakarítását is vállalta.

/folyt. köv./

- 26 -

14.06 bh

Tóth

vbb 37. / a xi. pártkongresszus ... 1. folyt./ bh

a füzfői nitrokémia dolgozói elsősorban azt vitatták meg, hogy milyen módon segíthetnék a növényvédőszer importjának csökkentését. a hazai ipar ugyanis a növényvédőszer-szükségletnek alig felét biztosítja, ezért a többletként előállított növényvédőszer értéke dollárban, rubelben is mérhető. felajánlották, hogy főként a keresett, új növényvédőszerekből, mint például a propaclor és az afalon elnevezésű gyomirtóból, ezenkívül aktinidből, aktikonból és a dikonir továbbfejlesztett variánsából, a dikaminból a tervezettnél többet állítanak elő. a xi. pártkongresszusig összesen 100 millió forinttal teljesítik tervüket.

a pápai textilgyár kollektívája a termékszerkezet átalakításának gyorsításával a lakosság igényeinek jobban megfelelő termékeket igyekszik kibocsátani. a fehérnemű-anyagiknak jelenleg 31 százaléka készül szintetikus szál felhasználásával, ezek a termékek könnyen moshatók, nem igényelnek vasalást. a háziasszonyok munkájának könnyítésére a pártkongresszus tiszteletére e korszerű termékek részarányát 37 százalékra emelik.

a szegedi ruhagyár szocialista brigádjai arról gondoskodnak, hogy az iparban és a mezőgazdaságban dolgozó nők olcsó és divatos munkaköpenyeket hordhassanak munkahelyükön. már bemutatották azt a 40 újfajta munkaruha- és munkaköpeny-modelljüket, amelyekből tetszés szerinti mennyiséget szállítanak a kereskedelemnek. a gyár dolgozói megígérték, hogy a korábban hiánycikknek számító iskolaköpenyből jövőre 170 ezerrel többet gyártanak, mint az idén, s az igényeknek megfelelően fokozzák a termelést más cikkekből is. mindezt azzal alapozzák meg, hogy a munka- és üzemszervezés korszerűsítésével a termelékenységet 5 százalékkal növelik.

a sárvári cukorgyár dolgozói a jövőben olcsóbban s egyben a kereslethez jobban alkalmazkodva igyekeznek gyártani a cukrot. a gyártási szezonban korszerűbb szervezéssel naponta négy vagonnal több répát dolgoznak fel, mint korábban, s így félmillió forint üzemi költséget takarítanak meg. műszaki intézkedésekkel pedig a gyártás során tapasztalható cukorvesztéseket csökkentik, mégpedig oly mértékben, hogy ezzel évente körülbelül 100 vagonnal több cukrot nyernek ugyanannyi répából. felajánlották azt is, hogy az idén 1900 vagon normál és finom kristálycukrot, ezenkívül 160 vagon porcukrot a kevesebb, kisebb csomagolásban hoznak forgalomba.

/folyt. köv./

- 27 -

14.15 bh

Tóth

bb 37. / a xi. pártkongresszus .m 2. folyt./ bh

a komárom megyei állami építőipari vállalat munkásgyűlésén lakások, iskolák, egészségügyi létesítmények építésének meggyorsításáról határoztak. kongresszusi felajánlásként az év végéig az eredeti programon felül 100 új lakást adnak át, s valamennyi új lakás jó minőségét garantálják. ezenkívül tatabányán a dózsa-kertben december helyett már augusztusban befejezik az új, 16 tantermes általános iskola építését, s az előírtnál két hónappal korábban építik fel tatabányán az új belgyógyászati kórházpavilont. ugyancsak tatabányán fél évvel csökkentik az ábc-áruház építési idejét. a munkáskollektíva kérte a vállalat vezetőit, hogy a felajánlások teljesítéséhez biztosítsák a műszaki, technikai feltételeket, s rendszeresen értékeljék, tartsák számon a felajánlások teljesítésének menetét.

a betonutépítő vállalat m-7-es főépítésvezetőségének 28 utépítő szocialista brigádja azt ajánlotta fel, hogy az eredeti 1976. május 31-i határidő helyett 1975 végén átadják az m-7-es autópálya székesfehérvár-balatonaliga közötti 33 kilométeres szakaszát. ugyanakkor az építésvezetőség gondoskodik a munkaszervezés javításáról és a gépek hatékonyabb kihasználásáról. erre annál is inkább szükség van, mert az autópálya befejező szakaszán kevesebb ember dolgozik, mint korábban.

a záhonyi máv átrakó körzet munkásgyűlésén elsősorban azt hangsúlyozták a dolgozók, hogy a szovjet vasutásokkal tovább erősítik kapcsolataikat s gondoskodnak arról, hogy zavartalanul lebonyolódjanak a magyarországi és a szovjetunió közötti áruszállítások. az idén minden eddigénél nagyobb feladatot látnak el. az év folyamán 14 és félmillió tonna árut raknak át, 2 millió tonnával többet, mint tavaly, s szigorúan ügyelnek arra, hogy átrakás közben az áruk minősége ne károsodjék. vezetők és beosztottak közös munkájának eredményeként a munka termelékenységét 3 százalékkal növelik, a költségek viszont fél százalékkal alacsonyabbak lesznek, mint eddig. a záhonyi munkáskollektíva 50 000 óra társadalmi munkát is felajánlott. a közelmúltban megkezdték 60 vasutas munkáslakás építését, ebből tizenkettőt már az idén átadnak.

házánk legrégebbi állami gazdasága, a 15 000 holdas mező-hegyesi gazdaság - annak ellenére, hogy több takarmányt értékesít, mint korábban - az állattenyésztés eredményeit is fokozza. az idén 620 vagon hizottsertést és marhahúst bocsát a lakosság rendelkezésére, 100 vagonnal többet, mint tavaly. tejből 5 millió 800 ezer litert értékesít a gazdaság, minden eddigénél nagyobb mennyiséget. a gazdaság vezetői tovább javítják a dolgozók szociális és kulturális helyzetét. a szolgálati lakások korszerűsítésére és 18 dolgozó lakásépítésének támogatására például 4 millió 700 ezer forintot fordítanak. /folyt. köv./

- 28 -

14.25 bh

Tóth

bb 37. / a xi. pártkongresszus... 3. folyt./ bh

a nádudvari vörös csillag tsz szintén a lakosság jobb ellátásához járul hozzá. az idén kétezerrel több hizósertést, 15 százalékkal több gyapjút, 100 ezerrel több napospulykát s 20 százalékkal több juhtejet értékesítenek, mint tavaly. egyben arról is gondoskodnak, hogy ne essen vissza a növénytermesztés múlt évi magas szintje, ezért a rendkívüli szárazság miatt az öntözött területet a tavalyihoz képest 20 százalékkal növelik. /mti

-.-

bb 39. tankönyv-kiállítás az ndk budapesti kulturális centrumában

t nn/pá gi hi hgy

1974. április 18.

csütörtöktől kereshetik fel az érdeklődők az ndk budapesti kulturális és tájékoztató központjában a tankönyvek és pedagógiai irodalom az ndk-ban című kiállítást. az április 27-ig nyitvatartó bemutató tankönyvek, didaktikai, művészeti kiadványok szemléltetik a baráti szocialista ország volk und wissen kiadóvállalatának törekvéseit, eredményeit. mint a megnyitó előtti sajtótájékoztatón hans neumann, a kiadó igazgatóságának képviselője elmondta, gondozásukban évente mintegy 30 millió tankönyv jelenik meg, ebből 2,5 millió pedagógiai, pedagógia-pszichológiai, módszertani, stb. tartalmu könyv és brosúra, azonkívül 23 pedagógiai és metodikai folyóirat kerül az olvasó kezébe. a lapok példányszáma megközelíti a 17 milliót. a csaknem három évtizede tevékenykedő cég ugyanakkor két diákfolyóiratot is közrebocsát, a tanulóifjúság matematikai és idegennyelvű ismereteinek, képzésének segítésére.

a volk und wissen berlini cég baráti kapcsolatokat alakított ki a szocialista országok, köztük magyarországi könyvkiadóival is. a magyar tankönyvkiadóval rendszeresen tájékoztatják egymást a megjelent újdonságokról, munkákat ajánlanak fordításra. így többek között az ndk-ban a közelmúltban jelent meg egy magyar szerző matematikai-logika szakkönyve, s közös gondozásban látott napvilágot egy német nyelvkönyv. /mti/

-.-

14,25/gi

Tóth

- 29 -

vbb 38. több mint kétszeresére növeli exporttermelését a fémmunkás vállalat - sajtótájékoztató az idej tervekről

t sb/fk gi ie hgy

1974. április 18.

parafálták a fémmunkás vállalat és a francia fillod cég szerződését, amely szerint a magyar vállalat átveszi a francia partner komplett könnyűszerkezetes építési rendszerének licencét - jelentette be csütörtöki sajtótájékoztatóján gulyás györgy vezérigazgató.

a könnyűszerkezetes központi fejlesztési program megvalósításában ez az első külföldi licenc-szerződés, amely a tervezéstől a gyártáson át a kommunális létesítmények felépítéséig szükséges minden munkát komplett építési rendszerbe foglal. ezért a fémmunkás több hazai partnerrel, tervező intézettel, gyárral és építőipari vállalattal összefogva veszi át és honosítja meg a francia licencet, amelynek alapján évente százezer négyzetméter alapterületű fillod könnyűszerkezetes iskola, óvoda, bölcsőde, irodaház, szociális épület vagy egyéb létesítmény elemeinek gyártási és szerelési bázisát hozza létre. előreláthatóan 1976-ban kezdődik meg a licenc szerinti szerkezetek gyártása és az épületek összeszerelése. a szerződésben a magyar vállalat jogot kapott arra, hogy a kgst-országokban és a tőkés piac sok országában kizárólagosan hozzon forgalomba fillod könnyűszerkezeteket. egyébként hazai tervezési és műszaki fejlesztési munka alapján a vállalat már évi 100 ezer négyzetméter gyártási kapacitást hozott létre fémtípusú könnyűszerkezetes ipari csarnokok építésére, s így jelentős bázisa a könnyűszerkezetes programnak.

külföldön rendkívül megnövekedett az érdeklődés a vállalat alumínium- és fémtermékei iránt. ennek megfelelően az idén több, mint kétszeresére bővíti exporttermelését. különösen jelentős munkával segítik a kgst beruházással épülő usztyilini cellulóz-kombinát építését. ebben az évben e nagy ipartelep öt könnyűszerkezetes üzemcsarnokának épületszerkezetét készítik el és szerelik fel majd a helyszínen, később pedig számos szociális létesítményt építenek magyar könnyűszerkezetből. csehszlovákia megrendelésére 73 hidroglobusz-víztornyot gyártanak, aligba pedig a jövő évi afrikai játékok sportolójának elhelyezésére épülő olimpiai faluba 11 könnyűszerkezetes épületet szállítanak. az idén végeredményben 1 millió dollár és 4 millió rubel értékű exportterméket szállítanak külföldre. /mti/

14,30/gi

-30 -

Telkoo

bb 40. több ivóvizet kap szántód és környéke

vid/kz gi hgy

1974. április 18.

a siófoki dunántúli regionális vízmű dolgozói befejezték a balatonöszödi felszíni vízkivételi mű korszerűsítését: az eddigénél több, egészségesebb vizet kap szántód, balatonöszöd, balatonszemes és több más a környékükön lévő település. /mti/

--

bb 41. fagykár az alföldi szőlősökben, gyümölcsösökben

vid/kz gi hgy

1974. április 18.

a késve érkezett tél kárt tett a duna-tisza közti szőlősökben, gyümölcsösökben. a rendhagyó időjárás ez utóbbi számlája súlyosan érinti a mezőgazdaságot. az eddigi aszály után fagykártétellel is számolni kell a szőlősökben, gyümölcsösökben. a szemlék szerint az őszi- és a kajszibarackosok, valamint meggyesek, cseresznyések megfáztak, de az almafák is láthatóan sínylik az áprilisi hideget. a táj híres gyümölcsöseiben mindenütt megkezdtek a fagykár felmérését, hogy ennek megfelelően készüljenek fel a kertek gondozására, az állami biztosító pedig a kár megtérítésére. /mti/

--

bb 43. burgonyatermesztési társulat alakult fejér megyében

vid/kz gi hgy

1974. április 18.

a burgonyatermesztés fejlesztésére az idén már második társulás alakult meg fejér megyében. az újabb - a dunamenti intenzív burgonyatermesztő és értékesítő társaság - öt termelőszövetkezet, valamint a fejér megyei termékértékesítő közös vállalat összefogásával jött létre. a keszthelyi agrártudományi egyetem vetőmagszaporító csoportja által kidolgozott terv szerint az idén már 250 hektáron termel burgonyát. jövőre négyszáz, 1976-ban pedig 500 hektárra növeli e fontos növény vetésterületét.

a termés szakszerű tárolására még az idén kétszázötven vagonos speciális raktárt építenek dunaujvárosban, később pedig székesfehérvárott. /mti/

14,40/gi

-31 -

Top

Telkoo

vbb 42. megkezdődött a pecsenyekacsa szezon

ö vd kz mné bh hgy

1974. április 18.

csütörtökön megkezdődött a pecsenyekacsa szezon: be-
futottak az első szállítványok a kecskeméti baromfifeldolgozó
vállalat üzemébe és a kaposvári huskombináthoz. kecskemétre a
tatai állami gazdaság szállított elsőként, de hamarosan bekap-
csolódnak a vállalat öt megyére kiterjedő körzetének többi
kisállattenyésztő gazdaságai is. a tervek szerint a kecskeméti
baromfifeldolgozó vállalat az idén 2.6 millió pecsenyekacsát
dolgoz fel, ami azt jelenti, hogy csúcsidőben óránként 6-7
ezer konyhakész kacsa kerül le a feldolgozó pályákról. ennek
tekintélyes részét exportálják. az idei első szállítványo-
kat az nszk-ba és ausztriába irányítják. L ény

a kaposvári huskombinát legfontosabb partnere a balatoni
halgazdaság, amely már évek óta sikeresen hasznosítja kettő-
sen - hal- és pecsenyekacsa tenyésztéssel - a halastavait. je-
lenleg már több mint 100 ezer kiskacsa uszkal, többek között
a balatonszárszói, a balatonlellei és a buzsáki tavakon. az
első tízezres ,,eresztés,, már elérte az öt hetes kort, s ezzel
együtt a 2.6 ilós átlagsúlyt. valamennyi a kaposvári huskom-
binátba került, ahol nyomban hozzá is láttak a feldolgozásuk-
hoz. júniusig minden héten tízezer pecsenyekacsa kerül a bala-
toni halgazdaság tavaiból a huskombinátba. /mti/

bb 44. tejtermék hűtő-tároló épül balatonszárszón

vid kz mné bh hgy

1974. április 18.

tizenöt millió forintos költséggel 15 vagon tejtermék egy-
idejű hűtésére, tárolására alkalmas árueosztót építenek és
szerelnek fel balatonszárszón. a főszezon kezdetére bekapcsolják
a balatoni üdülőtelepek ellátásába.

az új hűtő-tároló és árueosztó kísérleti célokat is
szolgál. azt próbálják ki, lehetsége-e ilyen módon - a sok
kis tejüzem kikapcsolásával, illetve korszerű központi elosztók
kialakításával - kielégítően megoldani nagy területek tej- és
tejtermék ellátását. /mti/

-.-
- 32 -

14.50

bb 45. a lakásépítési ensz-szeminárium résztvevői székes-
fehérváron

vd kz bh hgy

1974. április 18.

a fejlődő országok lakásépítését tárgyaló ensz-szeminárium
résztvevői - 25 fejlődő ország képviselői - csütörtökön székes-
fehérvárra látogattak. az afrikai és ázsiai építőipari szakembe-
reket a városi tanács székházában dr. hantos lászló, a fejér me-
gyei tanács elnökhelyettese, kalmár dezső, a székesfehérvári
tanács elnöke és somogyi lászló, a fejér megyei állami építő-
ipari vállalat műszaki igazgatóhelyettese fogadta. tájékoz-
tatták őket székesfehérvár és dunaujváros fejlődéséről, a lakás-
építés helyzetéről és módszereiről. a látogatás városnézéssel
zárult. a vendégek megtekintették székesfehérvár épülő lakóte-
lepeit, a helyszínen tanulmányozták a nagypanelos és alagut-
zsalus építési technológiát. /mti/

bb 46. a kisz központi bizottságának ülése

t pr/fk um hi hgy

1974. április 18.

barabás jánosnak, a kisz kb titkárának elnökletével csütör-
tökön folytatta tanácskozását a magyar kommunista ifjusági szö-
vetség központi bizottsága. a napirendi javaslatnak megfelelően
elsőként az idei forradalmi ifjusági napok tapasztalatait ele-
mezték - a témáról borbély gábor, a kisz központi bizottságának
titkára tartott tájékoztatót.

a kilencedik alkalommal megrendezett forradalmi ifjusági na-
pok az ifjusági szövetség idei politikai tevékenységének fontos
és eredményes eseménysorozata volt, keretet, sokszínű lehetősé-
get adott a tavaszi történelmi évfordulók méltó megünnepléséhez,
a fiatalok politikai aktivitásának fokozásához - állapította
meg a kisz központi bizottsága. az ifjusági napokon, fórumokon,
az oktatási körökben és a taggyűléseken kibontakozott eszmecsé-
re lehetőséget biztosított a legfontosabb hazai és nemzetközi
kérdések megismerésére.

/folyt.köv./

15.25/um

- 33 -

To: 1630

bb 46./ a kisz1.folyt./

néhány impozáns adat: a városokban és falvakban csaknem 400 ifjúsági napot tartottak kishijján nyolcvanezer fiatal részvételével, s háromszázra tehető a 20 ezer fiatal számára maradandó politikai elményt nyújtó ifjúsági fórumok száma. sikeresek, tartalmasak voltak a nemzedéki találkozók is - ilyen rendezvényre kétszáz alkalommal került sor -, segítették az új nemzedék érzelmi, tudati, azonosulását a forradalmi múlttal, népünk legjobbjainak társadalmi, politikai örökségével. egyre bensőségesebbé váltak a kisz fogadalomtételek, amelyeket a legtöbb helyen az ifjúsági szövetség tagjainak sorába lépők számára valóban emlékezetes módon rendeztek meg.

tanulságosak és eredményesek voltak a szocialista hazafiságról, forradalmiságról és proletár internacionalizmusról folytatott eszmecserék, viták; igazolták, hogy ifjúságunk többsége ismeri forradalmi múltunk hagyományait, tudja, hogy napjaink forradalmiságának lényege a szocializmus építésében való cselekvő részvétel, a kötelességek becsületes teljesítésén túl vállalt, a közösségért végzett áldozatkész, felelős tevékenység. a forradalmi ifjúsági napok programjain, a történelmi évfordulók - március 15, március 21, április 4. - központi és helyi rendezvényein a magyar ifjúság hitet tett a párt politikájá, a szocializmus ügye mellett, fiatalosan, lelkesen ünnepelt. az országos akciók, a kisz-tagok és szervezetek kezdeményezte változatos politikai, kulturális és sportrendezvények eredményesen biztosították az ifjúkommunisták számára a személyes részvétel, a feladatvállalás lehetőségét, sokszázezer fiatalnak jelentettek konkrét megbízatást, munkát, politikai elményt. az 1974. évi forradalmi ifjúsági napok igazolták - huzta alá a kisz központi bizottsága -, hogy ifjúságunk méltó örököse népünk szocialista eredményeinek, aktív, felelősségteljes részese szocialista társadalmunk építésének.

az ifjúsági szövetség központi bizottsága határozatban jelölte meg azokat a sokrétű politikai és szervezési tanulságokat, amelyeket a kisz tömegpolitikai tevékenységének fejlesztésében értékelni és hasznosítani kell. ugyancsak határozatban mondott köszönetet a pártszervezeteknek és pártbizottságoknak, párttagoknak, mindazoknak az állami és társadalmi szervezeteknek, amelyek segítségével hozzájárult a forradalmi ifjúsági napok sikeréhez.

a kisz központi bizottsága végül foglalkozott a kb mellett működő rétegtanácsok személyi összetételével. /mti/

--

- 34 -

15.30/um

Tó16³⁰

bb 47. az országos mezőgazdasági szaktanácsadási bizottság
ülése - dr. dimény imre előadása

t jf/tr um ie hgy

1974. április 18.

csütörtökön a mém-ben tartotta ülését az országos mezőgazdasági szaktanácsadási bizottság; dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter kifejtette: a gazdasági és a műszaki fejlesztést szakmai utmutatással segítő országos hálózat, „szoligáltatása, már nemcsak szellemi termék, hanem - főleg a vállalati kategóriában - áruhoz, technikához, eszközökhöz és közös kockázathoz kötött folyamatos gazdaságszervező tevékenység. a szaktanácsadó hálózatba felvett gazdaságok, intézmények a már kikísérletezett új eljárásokat a helyi körülményekre adaptálják, s részben a jóütemű műszaki fejlesztésnek köszönhető, hogy a negyedik ötéves terv időszakára tervezett 16 százalékos termelésnövekedésből már 12 százalékot elért a mezőgazdaság.

a miniszter ezután kiemelte: a korszerű termelési rendszerek, amelyeket idén már félmillió hektáron alkalmaznak, a termelésfejlesztés hatékony eszközeivé váltak. főleg a kukorica és cukorrépa-termelők értéke el már eddig is jó eredményeket, de időközben kialakították a burgonya-, a napraforgó-, a rizs- és a zöldségtermesztési rendszereket is, s ezekben az ágazatokban is jelentős fejlesztéssel számolnak. a rendszerekre a nagyfokú műszaki megalapozottság jellemző. a feltételek megteremtéséhez az illetékes szervek „zöld utat, biztosítottak; azt azonban nem engedik meg, hogy a gyakorlatban meg nem alapozott próbálkozásokkal és az ezekkel járó sikertelenséggel - ami általában az anyagi, technológiai feltételek hiányából adódik - a termelési rendszerek hírnevét egyes üzemek lejárassák. a szervezeteket továbbra is vállalatként kezelik, de a központi szervek szerepét és hatáskörét fenntartják, sőt néhány területen a jövőben kiterjesztik. ugyanis egyre jobban bővülnek a rendszerek, s munkájukat az eddiginél erőteljesebben kel összehangolni.

a szaktanácsadók feladata a következő években megnövekszik, a mezőgazdaságban várható további fejlődéssel összefüggésben. a növénytermelés területi szerkezete nem változik jelentősebben - csak kisebb módosításokra kerül sor - ellenben az intenzív földhasználat kerül előtérbe. a zöldségtermelők a következő öt-hat évben a termőterület kétharmadán korszerű nagyüzemi módszereket alkalmaznak majd, és 30-40 százalékkal növelik hozamaikat.

/folyt.köv./

15.37/um

Tó16³⁰

- 35 -

bb 47. / az országos mezőgazdasági ...folyt./um

1975-ig az előirányzott 67 kiló helyett 70 kilóra növekedik az egy főre jutó huszfogyasztás hazánkban, ebben nagy szerepe lesz az országban működő 700 szakosított szarvasmarha és sertés telepnek, ezek kihasználását a szaktanácsadóknak az eddiginél jobban kell támogatniuk. az 1973. évi egy hektárra jutó 170 kiló műtrágya hatóanyag 1980-ra 300 kilogrammra növekszik, s a termelők 1980-ban az elmúlt évinél csaknem kétszer több növényvédőszerrel használnak fel. a nagymennyiségben felhasznált vegyi anyag, „érvényesülését”, utbagaztásaikkal a tudományos intézmények, egyetemek és főiskolák szakemberei jól segíthetik.

a miniszter előadása után a szakemberek megvitatták a szaktanácsadói hálózat munkáját. a testülethez 152 szerv tartozik, az elmúlt évben 46.000 megállapodást kötöttek a termelő üzemekkel. ezek közül 1.200 már ugynevezett kooperációs szerződés volt, ami az együttműködés fejlettebb formáját jelenti. örvendetes, hogy egyre inkább előtérbe kerülnek a komplex tanácsadások, amikor egyszerre több tanácsadó szerv szakvéleménye alapján az üzemek egész technológiai láncokat korszerűsítene. /mti/

bb 53. kaposvárott a jövő év végéig kielégítik a többgyermekes családok lakásigényét

vid/um fm hgy

1974. április 18.

a három, illetve több gyermekes családok lakásgondjainak megoldásával foglalkozott a kaposvári városi tanács végrehajtó bizottsága. a testület megállapította, hogy a megyeszékhelyen a különböző lakásellátási formákban 71 három- vagy többgyermekes lakásigénylőt tartanak nyilván. ezek közül negyvenheten tanácsi bérlakás juttatására, huszan tanácsi értékesítésű szövetkezeti, négyen pedig otp-lakásra tartanak igényt. a végrehajtó bizottság határozatában kimondotta többek között, hogy megkülönböztett módon foglalkoznak a három- és többgyermekes lakásigénylőkkel. a jelenleg nyilvántartott igénylők közül a rászoruló gondjait a jövő év végéig megoldják. a soronküüli lakásjuttatás érdekében a tanács igazgatási osztálya az indokoltnak minősülő három- és többgyermekes lakásigénylők névjegyzékét a lakásügyi társadalmi bizottság és a végrehajtó bizottság elé terjeszti és júniusban a végleges kiutalási névjegyzékét ki is függesztik. /mti/

- 36 -

15.45/um 101630

bb 48. 500 vállalat több mint háromezer lakásépítkezőnek 100 millió forintos támogatást adott - a medosz központi vezetőségi ülése

t jf/tr-ju ie hgy

1974. április 18.

a medosz központi vezetősége csütörtöki ülésén Kovács István főtitkár előterjesztésére megtárgyalta a szakszervezet elmúlt évi tevékenységét. az ülésen résztvett dr. Soós Gábor mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztériumi államtitkár.

a központi vezetőség egyebek között megállapította, hogy a szakszervezet eredményesen segíti a munkakörülmények javítását. a mezőgazdaság állami szektorában egyre kiterjedtebben alkalmazzák a szakszervezetek sajátos hatás- és jogköriüket. jórészt ennek köszönhető, hogy például csökkent a mezőgazdasági balesetek száma, 1973-ban 23 százalékkal kevesebb halálos baleset történt. figyelmeztető ellenben, hogy a balesetek felét a járművek okozzák, ezért a vállalati szakszervezeti bizottságoknak meg kell vizsgálniuk, hogyan lehetne megszigorítani az ellenőrzést és a felelősségrevonást.

a vállalatok, gazdaságok egyre többet tesznek a dolgozók életkörülményeinek javítására. a medosz területén 500 vállalat - az egy évvel korábbinál 100-zal több - 3067 építkezőt segített vállalati hozzájárulással, összesen 100 millió forinttal. az építkezőket fuvarkedvezményel és bontási anyagokkal is támogatják. ilyen módon sikerült elősegíteni például a fiatal mezőgazdasági és ipari szakemberek letelepedését. a dolgozók helyközi munkahelyi szállításának színvonala nem felel meg a követelményeknek, ezért a medosz kezdeményezésére az ikarus kisebb befogadó képességű autóbuszok gyártására készült fel, a prototípust a bnv-n mutatják be. /mti/

bb 49. az egyszerűbb ügyvitelért - a nyomtatványellátó vállalat ujdonságai

t ol/fk-ju ie hgy

1974. április 18.

az ügyvitel egyszerűsítése, az ügyiratok érthetősége és az ésszerűsége jegyében számos új termékkel jelentkezik az idén a nyomtatványellátó vállalat. a sajtó munkatársainak csütörtökön mutatták be az ujdonságokat. köztük van a fővárosi és a kerületi tanácsoknál a hatósági ügyintézéshez használandó új, világos nyelvezetű nyomtatványok kétkötetes mintatára.

/ folyt. köv. /

15.20/ju 101700

- 37 -

vbb 49. / az egyszerűbb ... 1. folyt./-ju

már készül az országos tanácsai apparátus mintatárának első kötetete is, amely előreláthatólag júniusban jelenik meg 10 ezer példányban. bemutattak számos újfajta, a gépi adatfeldolgozáshoz, számító- és telexgépek munkájához szükséges önátíró papírt és sok korszerű, a kézzel írott adatszolgáltatásban használatos nyomtatványt, továbbá különféle ragasztószalagokat is.

a nyomtatványellátó vállalat egyébként évente mintegy 15 ezer megrendelést kap. összesen körülbelül évi 6 ezer tonna, 3760 féle, országszerte használatos nyomtatványt hoz forgalomba, ezek között 480 a szigorúan vett szabványirat. a vállalat négy raktárt és két boltot tart fenn budapesten, s minden megyeszékhelyen van üzlete. a főváros xiii. kerületében, a radnóti miklós utcai vevőszolgálatnál nagy gyakorlattal rendelkező szakemberek megfelelő tanácsokat adnak az ügyfeleknek, az igényeiket legjobban kielégítő nyomtatványok kiválasztására. ez a vállalat látja el az országot az ember életét végigkísérő nyomtatványokkal: egyebek mellett az anyakönyvi kivonattal, az általános iskolai értesítővel, és például fagylalt-, kávé- és italblokkal, .

készítők - köztük az állami-, a pátria nyomda, valamint vidéki nyomdák - technikai felkészültsége egyre jobb színvonalu munkát biztosít. 1974 második felében munkához lát a közlekedési nyomda pásztói telephelye is, ahol kizárólag nyomtatványokat készítenek majd. a tervek között szerepel az egyre kelendőbb számítógépes számlázási nyomtatványok szabványosítása is. a sajtótájékoztatón elmondották, hogy napjainkban több száz vállalati házi nyomdában készülnek drága pénzen olyan ügyviteli papírok, amelyek a nyomtatványellátó vállalatnál fillérekért kaphatók, s így sem vállalatának, sem pedig a népgazdaságnak nem tesz jó szolgálatot, aki háziilag állítja elő az ügyvitelhez szükséges nyomdatermekeket. /mti/

--

15.30/ju

- 38 -

NA 16⁵⁰

bb 50. a mta történettudományi intézete

tm-ju hi hgy

1973. április 18.

és a zágrábi egyetem horvát történeti intézete megbeszélést tart a xix. század történetét érintő magyar, illetve horvát egyetemi tankönyvről. a megbeszélésre magyarországra érkeztek: dr. mirjana gross, dr. bogdan krizman, dr. rene lovrencic és dr. igor karaman professzorok. /mti/

--

bb 51. közlekedési balesetek

tm-ju hi hgy

1973. április 18.

füzesabony községben gégény gyula 25 éves gépszerelő, helyi lakos motorkerékpárjával gyorsajtás és figyelmetlen vezetés közben elütötte az uttesten haladó molnár istvánné 70 éves háztartásbelit, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. eljárás indult a motorkerékpár vezetője ellen. /mti/

--

bb 52. a magyar allergológiai társaság v. vándorgyűlése szegeden

vid/fm/mné-ju fm hgy

1973. április 18.

a szegedi orvostudományi egyetem bőrgyógyászati klinikáján csütörtökön megkezdődött a magyar allergológiai társaság v. vándorgyűlése. a háromnapos tanácskozáson több mint száz bel-, bőr-, gyermek-, tüdőgyógyász és elméleti kutató vesz részt. a vándorgyűlés fő célja az allergiás megbetegedések és a szervezet védekezési mechanizmusának vizsgálatával nyert legújabb eredmények összegzése. csütörtökön mintegy 20 előadás hangzott el. a következő két napon még újabb 30 kutatási témáról hangzik majd el referátum.

/ folyt. köv./

15.35/ju

- 39 -

NA 17⁰⁰

vbb 52. / a magyar ... 1. folyt./-ju

a vándorgyűléssel kapcsolatban hámosi artur professzor, a magyar allergológiai társaság elnöke elmondotta, hogy hazánkban minden tizedik ember valamilyen allergiás túlérzékenységben szenved. így országunkban körülbelül egymillió ember ügye az, amivel a társaság foglalkozik. a tüdőasztma, a csalánkiütés, a krónikus ekcéma, stb. egyaránt allergiás megbetegedés lehet. a megbetegedés az emberi test minden szervét érintheti. ezért a társaság a legkülönfélébb orvosi szakmákat fogja össze e témában. minden év tavaszán vándorgyűlést rendeznek egy-egy időszereű kérdésről. a hazai ilyen jellegű kutatás nemzetközileg is elismert. tanácskozásaikon rendszeresen résztvesznek a külföldiek, mint ahogyan most is a csehszlovákiai, jugoszláviai és ndk-beli kutatókat is üdvözölhetnek a szegedi vándorgyűlésen.

a társaság programja tervszerű. minden évben más-más egyetemi városban más-más szerv vagy szerv-rendszer allergiás megbetegedésével foglalkoznak a vándorgyűléseken. az idén a bőr allergiás megbetegedésével kapcsolatos témák kerültek napirendre szegeden, ahol a helyi klinikán ezzel kapcsolatban fontos és eredményes kutatásokat folytatnak.

a tanácskozás egyik eredménye, hogy a saját kutatásokról, a külföldi irodalmi adatok feldolgozásáról, azok kritikus értékeléséről szóló előadások hozzájárulnak az allergiás bőrbetegségek jövőbeni jobb felismeréséhez és eredményesebb gyógyításához.
/mti/

-.-

bb 54. megállapodás a magyar és a csehszlovák legfőbb ügyészség között

tm-ju zs hgy

1974. április 18.

Csütörtökön budapesten aláírták a magyar népköztársaság és a csehszlovák szocialista köztársaság legfőbb ügyészeti között létrejött megállapodást, amelynek célja, hogy a fennálló jogsegély-szerződés keretei között elősegítse a bűnügyek nyomozásának eredményességét. a megállapodás szerint a két ország területén a szerződő felek állampolgárai által elkövetett törvénybe ütköző cselekmények tetteit rövid uton egymásnak kiadják, a szükséges bizonyítékokkal együtt. ilymódon a bűnelkövetők a lehetőség szerint gyorsabban, és saját hazájuk törvényei szerint vonhatók felelősségre.

/ folyt. köv./

15.50/ju

- 40 -

NA 17^u

bb 54. / megállapodás a ... 1. folyt./-ju

a megállapodást a legfőbb ügyészségen dr. szénási géza, a magyar népköztársaság legfőbb ügyésze, és dr. jan fejes, a csehszlovák szocialista köztársaság legfőbb ügyésze irta alá. az ünnepélyes aktuson megjelent dr. korom mihály igazságügyminiszter, valamint a legfőbb ügyészség több vezető munkatársa, jogi életünk sok más képviselője. ott volt dr. václáv moravec, a csehszlovák szocialista köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete is. /mti/

-.-

bb 55. felavatták a kismotor és gépgyár mezőkövesdi üzemét

vid/kz-ju hgy

1974. április 18.

a közúti és járműprogram végrehajtásában jelentős feladatok várnak a buda-pesti kismotor és gépgyárra. az 1925-ben alapított csonka-féle gépgyárból kialakult üzem ennek megfelelően bővült: csütörtökön mezőkövesden már a második vidéki részlegét adták át a rendeltetésének. a több mint 80 millió forintos beruházási költséghöz a borsod megyei tanács is hozzájárult 20 millió forinttal. az új üzemben több, mint ezer különböző alkatrészt gyártanak, évi 44 millió forint értékben, s ennek egy részét a szovjetunióba és az ndk-ba exportálják.

T buda

mezőkövesd és egyben borsod megye legkorszerűbb középüzemében a szalagszerűen megszervezett termeléshez tartozó üzemcsarnokok kívül a dolgozók részére öltözőt, fürdőt, üzemi konyhát és étkezdét is kialakítottak. az üzemhez tartozik a szakmunkások képzésére szolgáló tanműhely is.

az avatóünnepségen, amelyen részt vett dr. betlej sándor, kohó- és gépipari miniszterhelyettes is, hantos józsef, a kismotor és gépgyár vezérigazgatója mondott beszédet. bejelentette, hogy az új üzem dolgozóinak számát 1980-ig a jelenleti 400-ról 600 főre emelik. tovább bővítik a tanműhelyt. új tmk valamint szerszámkészítő műhelyt létesítenek.

/ folyt. köv./

15.55/ju

- 41 -

NA 17^u

bb 55. / felavatták a ... 1. folyt./-ju

az ünnepség során a tervezésben, a beruházásban, a kivitelezésben és az üzemi munkában kitűnt megközelítőleg félszáz dolgozónak dr. betlej sándor miniszterhelyettes és hantos józsef vezérigazgató kitüntetésekét adott át. /mti/

-. -

bb 56. szocialista országok óvodai lapszerkesztőinek tanácskozása

t mn/tr-ju hi hgy

1974. április 18.

csütörtökön budapesten a divsz székházban befejeződött az a tanácskozás, amelyen több szocialista ország óvodai lapszerkesztői vettek részt. a művelődésügyi minisztérium és az ifjúsági lapkiadó vállalat rendezésében lebonyolított háromnapos értekezlet, amelyet az „óvodai nevelés”, című folyóirat készítette elő, egyben a vii. nemzetközi óvoda-pedagógiai szeminárium előkészülete is volt.

a tanácskozáson bury lászlóné, a művelődésügyi minisztérium óvodai csoportvezetője ismertette a hazai óvodák helyzetét és értékelte a szocialista országok óvodai lapszerkesztőseinek együttműködését, majd a résztvevők tájékoztatást kaptak a jövő évi vii. nemzetközi óvoda-pedagógiai szeminárium előkészületeiről.

a magyar előadásokat, amelyeket kósáné dr. ormai vera pszichológus, bakonyiné vincze ágnes docens és szabadi ilona docens tartott, a külföldi lapszerkesztők hozzászólásai követték. a hasznos eszmecserével párhuzamosan vendégeink óvodalátogatásokon ismerkedtek meg a gyermekintézményekkel. /mti/

↓ magyar

16.02/ju

- 42 -

MA 17^u

vbb 57. megalakult a gépipari szövetkezetek budapesti szövetsége

t ol/gg-ju ie hgy

1974. április 18.

közös szövetségbe tömörült a korábbi műszer- és gépipari szövetség 45, valamint a fémtömegcikk- és járműipari szövetség 24 tagszövetkezete. az egyesüléssel létesült gépipari szövetkezetek budapesti szövetsége alakuló közgyűlését csütörtökön tartotta székházában.

a tagszövetkezetek az elmúlt évtizedben is dinamikusan fejlődtek. a szövetkezeti törvény elveiből következő ágazati felügyelet gyakorlati érvényesítése, valamint a változó piaci körülmények azonban indokoltá tették, hogy létrejöjjön budapest azonos népgazdasági ágazatban működő szövetkezeteinek egységes érdekképviseleti rendszere.

a tagszövetkezetekben egyébként csaknem huszezen dolgoznak, évi termelésük értéke meghaladja az 5,5 milliárd forintot. tavaly 1 milliárd 711 ezer forint értékű terméket exportáltak, s az általuk nyújtott javító-szolgáltatások értéke elérte a fel milliárd forintot.

az elmúlt hetekben valamennyi tagszövetkezet közgyűlésen mondta ki az új szövetkezeti szövetséghez való csatlakozását, küldötték a csütörtöki alakuló közgyűlésen megválasztották a szövetség elnökségét, a felügyelő bizottságot és a többi bizottságokat; döntettek az ügyintéző szervezet felépítése és a költségvetés ügyében; létrehozták a szövetség alapszabályzatát és távlatilag meghatározták a következő időszak főbb feladatait is.

a gépipari szövetkezetek budapesti szövetségének elnökéül békés miklóst a műszer kiszöv volt elnökét választották. /mti/

-. -

bb 58. prágába utazott

gk-ju zs hgy

1974. április 18.

a csehszlovák nőtanács kongresszusára a magyar nők országos tanácsának küldöttsége markovics lászlóné elnökségi tag vezetésével. /mti/

-. -

16.10/ju

- 43 -

MA 17²⁵

bb 59. husz éves az ország legfiatalabb bányászvárosa - ünnepi párt- és tanácsülés oroszlánynon

vid/fm-ju hgy

1974. április 18.

husz évvel ezelőtt nyilvánították várossá oroszlánynon, az ország legfiatalabb bányászvárosát. fejlődését alapvetően a szén határozta meg, amelynek kitermelését nagy ütemben a felszabadulás után kezdték meg. az oroszlánynyi bányák, amelyek országos viszonylatban is rendkívül korszerűek, évi 2,6 millió tonna szenet adnak a népgazdaságnak.

hogyan alakult, fejlődött a 20 év alatt 10.000 lakosu községből 20.000 lakosu várossá oroszlánynon - ezt mutatja be az a város-történeti és városfejlesztési kiállítás, amelyet csütörtökön nyitottak meg a városi tanács aulájában az évforduló, valamint a hatodszor megrendezésre kerülő vértesi napok alkalmából.

ezt követte a városi pártbizottságnak és a városi tanácsnak a művelődési központ színháztermében rendezett együttes jubileumi ülése, amelyen részt vett mokri pál, a megyei pártbizottság titkára és kiss istván, a megyei tanács elnöke is. kalmár istvánnak, a városi pártbizottság titkárának megnyitója után havasi márton, a városi tanács elnöke méltatta az évforduló jelentőségét, elmondotta többek között, hogy a korszerű bányászkodás, amely most 6.800 dolgozót foglalkoztat, hosszú távon is meghatározza a város fejlődését. meggyorsította ezt a 200 megawattos hőerőmű, valamint a nőknek munkát adó budapesti műanyagipari szövetkezet és a duma cipőgyár oroszlánynba telepített részlege.

az ipari bázis tette lehetővé a város nagyarányu fejlődését is. csupán az utóbbi három évben ezer lakást adtak át, és már 5.300 modern lakást tartanak számon, sorra épültek az óvodák, iskolák, de ezek befogadóképessége nem elé. oroszlánynon ugyan is a fiatalok városa, a népszaporulat ma is jóval meghaladja az országos átlagot. szép ajándékot kapott a 20 éves város, amikor ebben a hónapban felavatták a 30 millió forintos költséggel és jelentős társadalmi összefogással épült modern művelődési központot. hasonló ajándékot kapnak a fiatalok, akik már nyáron birtokukba veszik a káptalanfüreden épült úttörő és ifjúsági tábort, amelyhez ugyancsak társadalmi munkával járultak hozzá a város lakói. így válik lehetővé, hogy jövő év nyarára befejezzék a sportcsarnok építését is.

/ folyt. köv./

16.20/ju

1725

- 44 -

vbb 59. / husz éves ... 1. folyt./-ju

az ünnepi ülésen oszttták ki első ízben a városi tanács által alapított „ társadalmi munkáért, „ plaketteket és okleveleket. a 13 plakett-tulajdonos közül kettő szocialista brigád: a 17-es akna 18-as számú csapata és a szénbányák szállító üzemének ságvári endre brigádja érdemelte ki a kitüntetést.

oroszlánynon a következő két hónapban, a vértesi napok eseménysorozatában több mint 50 rendezvényre kerül sor. /mti/

.-

bb 60. magyar-ndk barátsági találkozó komárom megyében

vid/ju hgy

1974. április 18.

a hazafias népfront komárom megyei bizottsága a kisz megyei bizottságával, és az ndk kulturális centrumával közösen magyar-német barátsági találkozót rendezett csütörtökön komárom megyében. ebből az alkalomból tatabányára látogatott bernd freygang, az fdj központi bizottságának helyettes osztályvezetője. a hazafias népfront megyei irodáján tájékoztatták a megye népfrontmozgalmi munkájáról, majd bernd freygang a technika házában rendezett találkozón beszámolt a meghívott szülőknek az ndk-ban dolgozó magyar fiatalok életéről.

a vendég délután tatán találkozott a város vezetőivel, és a kisz vezetőképző iskola tantestületével, majd előadást tartott a német ifjúsági szövetségnek a német fiatalok életében betöltött szerepéről. /mti/

.-

bb 61. a székely páva-körök első bemutatója szekszárdon

vid/fm-ju hgy

1974. április 18.

szekszárdon rendezik meg május 4-5-en a bukovinából származó székelység értékes néphagyományainak kutatásával foglalkozó néprajzi szakemberek első országos tanácskozását. a tanácskozás végleges programját csütörtökön állították össze az előkészítő munkaközösségnek a hazafias népfront tolna megyei bizottsága szekszárdi székházában tartott ülésén.

/ folyt. köv./

16.30/ju

NA 1725

- 45 -

bb 61. / a székely páva-körök ... 1. folyt./-ju

a szekszárdi babits mihály megyei művelődési központban megrendezendő találkozó első napján a bukovinai néphagyományokat kutató szakemberek, tudósok és az önkéntes néprajzgyűjtők számolnak be munkásságuk eredményéről, azonkívül ismertetik a pécsi, a bajai és a szekszárdi múzeum székely néprajzi gyűjteményét, majd a hazánkbeli székely páva körök - köztük az érdi és tolna megyei együttesek - mutatják be műsorukat. másnap a néprajzgyűjtő csoportok és a páva-körök vezetői találkoznak és megbeszélik, hogyan válhat mielőbb közkinccsé a gazdag folklórhagyomány. a kétnapos tanácskozás alkalmából kiállítást rendeznek, sági istván amatőr fotóművésznek a bukovinai szülőfalvakban nemrégiben készített felvételeiből. /mti/

--

bb 62. salmonella -baktérium okozta a tömeges ételmérgezést sur községben - a betegek többségét még kórházban ápolják

vid/im-ju hgy

1974. április 18.

a komárom megyei köjál jelentése szerint salmonella-fertőzés okozta a tömeges ételmérgezést sur községben. mint közöltük, április 14-én, vasárnap észlelték az első ételmérgezéssel megbetegedést, s három napon belül 80 suri lakos került kórházba. a betegek hasmenésre, hányásra és lázas rosszullétre panaszkodtak. a köjál azonnal megindította a vizsgálatot az ételmérgezés okának tisztázására. neheztette a kórokozó egyértelmű meghatározását, hogy az ünnepek alatt sokféle ételt fogyasztott a lakosság, s nagy volt a vendéggjárás. a köjál szakemberei több száz ételmintát vizsgáltak meg, nemcsak a boltokban, a vendéglátóiparban, hanem a magánháztartásokban is. ellenőrizték a község kutjainak vizét is. a csütörtöki laboratóriumi vizsgálatokból kiderült, hogy a gyorsan szaporodó salmonella-baktérium okozta a nagyarányú ételmérgezést. valószínűleg a helyi tejgyűjtő állomáson vásárolt tejjel került a fertőző baktérium a fogyasztók szervezetébe. a köjál szakemberei további vizsgálatokkal derítették ki, hogy milyen körülmények között kerülhetett a salmonella a tejbe. ugyanakkor intézkedtek arról, hogy pasztörözött tejjel lássák el a falu lakosságát. a hús- és élelmiszerboltokban már feloldották a vásárlási tilalmat.

/ folyt. köv./

16.38/j

- 46 -

M 174e

bb 62. / salmonella-baktérium ... 1. folyt./-ju

a komárom megyei és a fővárosi kórházakba került nyolcvan beteg közül tizet már haza engedtek, s rövidesen a többiek is elhagyhatják a kórházat. /mt/

--

bb 63. huszár istván látogatása a szövosz-ban

k ol/tr-ju ie la

1974. április 18.

huszár istván, a minisztertanács elnökhelyettese csütörtökön látogatást tett a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsánál. dr. molnár frigyos, a szövosz elnöke tájékoztatta a fogyasztási szövetkezetek munkájának időszerű kérdéseiről, a negyedik ötéves terv időarányos teljesítéséről. a megbeszélésen részt vettek a szövosz elnökhelyettesei, a felügyelőbizottság elnöke és az mszmp helyi pártbizottságának titkára is. /mti/

--

bb 64. akadémiai székfoglaló

gk-ju zs la

1974. április 18.

homoródi lajos akadémiai levelező tag ,, földi és légi háromszögelés,, címmel csütörtökön megtartotta székfoglaló előadását a magyar tudományos akadémián. /mti/

--

bb 65. hincz gyula kitüntetése

pá-ju zs la

1974. április 18.

a népköztársaság elnöki tanácsa hincz gyula kossuth-díjas festőművésznek, a magyar népköztársaság kiváló művészeinek az egész magyar képzőművészetet gazdagító kiemelkedő művészi alkotó munkássága elismeréséül, 70. születésnapja alkalmából a magyar népköztársaság zászlórendje ii. fokozata kitüntetéstományozta.

/ folyt. köv./

16.45/ju

- 47 -

M 174e

bb 65. / hincz gyula ... 1. folyt./-ju

a kitüntetést losonczi pál, az elnöki tanács elnöke adta át. jelen volt a kitüntetés átadásánál dr. kornidesz mihály, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője és dr. orbán lászló, művelődésügyi minisztériumi államtitkár. /mti/

-.-

bb 66. borbándi jános látogatása a központi népi ellenőrzési bizottságnál

-ju zs la

1974. április 18.

borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese csütörtökön látogatást tett a központi népi ellenőrzési bizottságnál. dr. dabronaki gyula államtitkár, a kneb elnöke tájékoztatást adott a népi ellenőrzés szervezetének munkájáról, a vizsgálatok főbb tapasztalatairól, a népi ellenőrök közhasznú tevékenységének társadalmi elismeréséről. a megbeszélésen részt vettek a kneb elnökségének tagjai. /mti/

-.-

bb 67. losonczi pál,

pá-ju zs la

1974. április 18.

az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte dr. siaka p.stevens elnököt sierra leone köztársaság kikiáltásának 3. évfordulója, az ország nemzeti ünnepe alkalmából. /mti/

-.-

bb 68. megkoszorúzták simonyi zsigmond emléktábláját veszprémben

vid/fm-ju la

1974. április 18.

veszprémben, a magyar nyelv hete alkalmából csütörtökön megkoszorúzták simonyi zsigmond emléktábláját. a nagy nyelvtudós munkásságát lőrincze lajos méltatta. a kisfaludy művelődési házban ugyancsak lőrincze lajos tartott előadást „közélet és anyanyelv„ címmel. /mti/

-.-

16.50/ju

- 48 -

M-17¹⁰

bb 69. elhunyt murai istván nyugalmazott nagykövet

tm-ju hi la

1974. április 18.

a külügyminisztérium hivatalvezetése, pártbizottsága és szakszervezeti bizottsága, valamint a xix. kerületi pártbizottság mély fájdalommal tudatja, hogy murai istván nyugalmazott nagykövet váratlanul elhunyt.

murai istván 1907-ben született budapesten. a felszabadulásig mintakészítőként és bányásként dolgozott. 17 éves korában lépett be a szakszervezetbe. 1937-től a szociáldemokrata párt, 1945. január 1-től a magyar kommunista párt tagja

volt. a felszabadulás után kispesten dolgozott. az ottani kommunista pártszervezet végrehajtó bizottságának elnöke, majd rövid ideig kispest polgármester-helyettese volt. 1948-49-ben az mdp nagy-budapesti pártbizottságának közigazgatási osztályát vezette. 1949-ben kezdte meg külügyminisztériumi szolgálatát, előbb a párizsi, majd a római nagykövetségen; később nagykövetként számos országban képviselte hazánkat.

a „szocialista hazáért érdemrend,, a „magyar népköztársasági érdemérem,, arany fokozata, a „szocialista munkáért érdemérem,, és a munka vörös zászló érdemrendje birtokosa volt.

az elhunytat a külügyminisztérium saját halottjának tekintti. temetése április 23-án, 14 órakor lesz a kispesti régi temetőben. barátai és elvtársai 13.30 órától róhatják le kegyeletüket a ravatalnál. /mti/

-.-

bb 70. kinevezés

k sb/tm-ju ie la

1974. április 18.

kiemelkedően eredményes alkotó munkában eltöltött 40 évi szolgálat után nyugalomba vonult dr. dési frigyos professzor, a műszaki tudományok doktora, az országos meteorológiai szolgálat elnöke. utódául dr. ajtai miklós, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke dr. czernai rudolfot, a földtudományok doktorát nevezte ki az országos meteorológiai szolgálat elnökévé. /mti/

-.-

17.05/ju

- 49 -

M-17¹⁰

bb 71. a nehézipar kiváló vállalatai

k sb/tr um ie la

1974. április 18.

mult évi kiemelkedő gazdasági eredményeikért a nehézipari minisztérium felügyelete alá tartozó vállalatok közül az alábbiak kapták meg a kiváló vállalat címet:

közép-dunántúli szénbányák, mecseki ércbányászati vállalat, mátraaljai szénbányák, kőbányai gyógyszerárugyár, nitrokémia ipartelepek, borsodi vegyikombinát, budapesti vegyiművek, nagyalföldi kőolaj- és földgáztermelő vállalat, dumai kőolajipari vállalat, budapesti kőolajipari gépgyár, közép-dunántúli gázszolgáltató és szerelő vállalat, almásfüzitői timföldgyár, székesfehérvári könnyűfémű, tiszai hőerőmű vállalat, tiszántúli áramszolgáltató vállalat, villamos erőmű tervező és szerelő vállalat, erőmű- és hálózattervező vállalat, nehézszevegypari kutató intézet, bányászati kutató intézet, bács-kiskun megyei műanyag és gumifeldolgozó vállalat.

kiváló szövetkezet címet kapott: agrokémiai szövetkezet, írószerek szövetkezet, műanyagipari szövetkezet, universal vegyikultúrcikk és szolgáltatóipari szövetkezet.

ezenkívül dicséret oklevelet kapott 22 vállalat és szövetkezet. a szakma kiváló brigádja címet 6 szocialista brigád érdemelte ki./mti/

--

bb 72. kitüntetett vállalatok és szövetkezetek a belkereskedelemben

um ie la

1974. április 18.

a belkereskedelmi minisztérium kollégiuma és a kpvdssz elnöksége csütörtöki együttes ülésén az alábbi vállalatoknak adományozta a „belkereskedelmi miniszter és a kpvdssz elnöksége vándorzászlaját, valamint a kiváló vállalat, kitüntetést:

ujpesti közért vállalat, hajdu-bihar megyei élelmiszer kiskereskedelmi vállalat, fővárosi szivárvány áruház, universal kiskereskedelmi vállalat, férfi- és fiuruha nagykereskedelmi vállalat, centrum áruházak, belkereskedelmi szállítási vállalat.

/folyt.kövm/

- 50 -

17.10/um

M 1700

bb 72./ kitüntetett ...folyt./um

a belkereskedelmi miniszter és a kpvdssz elnöksége vándorzászlójával, valamint kiváló szövetkezet címmel tüntették ki az alábbi áfész-eket: baja és vidéke, mezőkovácsháza és vidéke, győr és vidéke, polgár, aszód és vidéke, mátészalka és vidéke, körmend és vidéke.

a „kiváló vállalat” kitüntetésben részesültek: baranya megyei élelmiszer kiskereskedelmi, zala megyei élelmiszer kiskereskedelmi, fővárosi papir- és írószerek kiskereskedelmi, borsod iparcikk kiskereskedelmi, hajdu-bihar megyei vegyesiparcikk kiskereskedelmi, heves megyei iparcikk kiskereskedelmi, pest megyei ruházati kiskereskedelmi, szegedi élelmiszer kiskereskedelmi, fővárosi tanács északpesti vendéglátóipari, csongrád megyei vendéglátó, fejér megyei vendéglátóipari, győr-sopron megyei vendéglátó, hajdu-bihar megyei vendéglátó, gyermekélelmiszer, hajdu-szabolcs megyei élelmiszer- és vegyiáru nagykereskedelmi, vegyianyag kereskedelmi, keletmagyarországi rövid- és kötöttáru nagykereskedelmi, nyugatmagyarországi textil- és felsőruházati nagykereskedelmi, ferrovill kereskedelmi, amfora üveg-porcelán-kerámia-műanyag kereskedelmi, butorértékesítő, szombathely-zalaegerszegi tüzelőszer és építőanyag kereskedelmi, csemege kereskedelmi, bükkvidéki vendéglátó vállalat; ibusz idegenforgalmi, beszerzési, utazási és szállítási rt., compact kereskedelmi csomagoló vállalat, keripar kereskedelmi berendezéseket és gépeket gyártó vállalat, vibeg vállalat./mti/

--

bb 73. az országos béketanács elnökségi ülése

t tf/tr um zs la

1974. április 18.

az országos béketanács csütörtökön tartott elnökségi ülésén megemlékeztek a magyar és a nemzetközi békemozgalom kibontakozásának 25. évfordulójáról, felvázolták a május 9-én kezdődő tavaszi béke és barátság hónap programját, és beszámoló hangzott el a chilei háborús bűnökkel foglalkozó nemzetközi bizottság helsinki ülésén, illetve a stockholmi vietnam konferencián jelen volt magyar küldöttség részéről.

/folyt.köv./

- 51 -

17.20/um

M 1700

bb 73. / az országos ...1.folyt./um

pethő tiber, az obt elnökhelyettese a békemozgalom kettős jubileumának méltatásakor felidézte, hogy párizsban 1949 április 20-án nyílt meg az első béke-világkongresszus, amelyen 72 ország 2.200 küldötte 600 millió embert képviselt. a magyar küldöttségbe 38 tagot delegáltak, de közülük csak nyolcan kaptak beutazási engedélyt franciaországba, a többiek a párizsival párhuzamosan rendezett „kis világkongresszuson”, vettek részt. a beutazások megtagadása már világos jele volt annak, hogy nyugati politikusok is felismerték a békeszerető népek összefogásában rejlő hatalmas erőt, megrettentek attól és megpróbálták az új mozgalom szerveződését meggátolni. ez a mesterkedésük akkor is kudarcot vallott, mint ahogy - immár 25 év tapasztalattól is mondhatjuk - ma is eleve sikertelen vállalkozás szembefordulni a békét nemcsak kívánó, hanem a békéért harcoló, érte dolgozó emberek akarásával szerte a világon.

a mostani jubileumi évben jogos elégedettséggel állapíthatjuk meg, hogy az emberiség és vele együtt a nemzetközi békemozgalom hatalmas utat járt be a negyed század során, a párizsi zászlóbontás óta. ma a nemzetközi helyzet fő jellemzője az enyhülés, a békés egymás mellett élés gyakorlatának fokozódó érvényre jutása a szocialista és kapitalista országok kapcsolataiban. ugyanakkor nem téveszthetjük szem elől azokat a törekvéseket, amelyeknek célja az enyhülés további térhódításának megállítása és visszafordítása, a feszültség újbóli felszítása a nemzetközi életben. ezek az erők ellenakciókat, ellentámadásokat szerveznek a nemzetközi viszonyok kiegyezése céljával.

a magyar békemozgalom nemzetközi tevékenységében rendületlenül küzd azért, hogy a békés egymás mellett élés további kibontakozását, a nemzetközi enyhülés irányzatát ne lehessen visszafordítani. a történelem menete kétségteljesen bizonyítja a társadalmi haladás, a szocializmus és a béke eszméinek világméretű térhódítását.

sebestyén nándorné, az obt főtitkára tartott vitaindító előadást a magyar békemozgalom időszerű feladatairól. az elmúlt hónapokban az országos béketanács - mondta - arra törekedett, hogy hazai és nemzetközi tevékenységével méltóképpen segítse a viii. magyar békekongresszus, és a békeszerető erők moszkvai világkongresszusa határozatainak valóra váltását. a két nagyjelentőségű kongresszuson résztvevő küldöttek munkahelyi összejöveteleken, csoportos beszélgetéseken, munkás-gyűléseken, pártnapokon, rétegtalálkozókon, nagygyűléseken és számos népfrent-rendezvényen számoltak be a tanácskozásokról.
/folyt.köv./ - 52 -

17.30/um

M' 17 II

vbb 73./ az országos ... 2.folyt./um

ezek az összejöveteleken sok ezren nyilvánították véleményét a nemzetközi békemozgalomról, valamint időszerű kül- és belpolitikai kérdésekről. ismét sokezren foglaltak állást az európai biztonságért folyó küzdelem időszerű kérdéseiben, ki nyilvánították szolidaritásukat az indokina népekkel, a chilei néppel és kiálltak az izraeli agresszió ellen küzdők igazságos ügye mellett.

a következő hetek, hónapok békemozgalmi programjának kiemelkedő hazai eseménye lesz a fasizmus felett aratott győzelem napján kezdődő béke és barátsági hónap. sorrendben ez lesz a 16. ilyen tavaszi béke-demonstráció. politikai célját, tartalmát az adja meg, hogy minél több emberben tudatosodjék: hazánkban - mint a többi szocializmust építő országban - a békemunkának párosulnia kell a nemzeti célok megvalósításával, a mindennapi helytállással és az alkotó, építő munkával, amellyel erősítjük a párt és a kormány bel- és külpolitikáját, előmozdítjuk a szocializmus teljes felépítését. a nagyszabású tavaszi béke-akció tervét az országos béketanács a hazafias népfrenttel, valamint a többi társadalmi és tömegszervezettel közösen készítette el. néhány nagyobb rendezvény - a békemozgalmi évfordulókról is megemlékező nagygyűlés - mellett az agitációs munka legjobban bevált módszereit alkalmazzák: csoportos beszélgetéseket, vitákat, helyi fórumokat tartanak szerte az országban.

sokrétű, tartalmas vita bontakozott ki a referátumok és a nemzetközi békemozgalmi tanácskozások tapasztalatait összegező jelentések után. felszólalt szentistványi gyuláné, a hazafias népfrent országos tanácsának titkára, és - egyebek között - a népfrent mozgalom teljes támogatásáról biztosította a tavaszi békehónap megrendezését. az események szervezéséből a hazafias népfrent vezető testületei és helyi bizottságai is kiveszik részüket. mind szélesebb körben erősíteni kell az emberek békevágyát - a békéért való harc mellett a béke építését is - és a társadalmi haladásba vetett hitet, a nyugodt, boldog jelenéért és jövőért való tenniakarást.

/folyt.köv./

- 53 -

17.33/um

M' 17 II

vbb 73./ az országos ...3.folyt./um

számos javaslatot is tartalmazó gondolatokkal gazdagították a beszámolókat a felszólalók: bugár jánosné, dr. karáth ferenc, angyal barnabás, d. káldy zoltán, muzsik miklós, dr. weisz ferenc, dr. gervai béla, makai györgy, csikós józsef, rostás istván, trencsényi lászló.

az ülésen elhatározták, hogy az elhangzott javaslatokkal tovább bővítik az obt munkaprogramját. határoztak arról is, hogy a békehónap alkalmából kitüntetik a mozgalom kiváló aktivistáit, plakettekkel, oklevelekkel jutalmaznak meg olyan munkahelyi kollektívákat, amelyek kiemelkedő érdemeket szereztek a béke és barátság ápolása, elmélyítése terén. /mti/

bb 74. befejeződött a magyar-bolgár műfordítói találkozó

t ró/fk um zs la

1974. április 18.

csütörtökön a magyar írók szövetségének székházában befejeződött a kétnapos magyar-bolgár műfordítói találkozó. a tanácskozáson a dímo boljarov költő-műfordító vezette héttagu bolgár delegáció és a magyar fél képviselői áttekintették a két irodalom kölcsönös fordításának helyzetét, a soronkövetkező feladatokat, tájékoztatást kaptak a mai magyar és bolgár irodalom legújabb jelenségeiről, megvitatták a műfordítás elméleti és gyakorlati kérdéseit.

a megbeszéléseken szó esett arról, hogy a felszabadulás óta 55 bolgár szerző száz műve jelent meg magyarul, s az említett időszakban különösen nagy fejlődésnek indult hazánkban a bulgarisztika. megjelent a bolgár irodalom története és hat különböző, a bolgár irodalmat reprezentáló antológia. 1975-ig 15 költő önálló bemutatását tervezzük: az európa kiadó gondozásában jelenik majd meg az a kötet, amely a mai bolgár költői középnemzedék hét tagját mutatja be mintegy 1000-1000 sornyi verssel.

a magyar irodalom fogadtatása kedvező bulgáriában, sikeres volt nagy lászló önálló kötete, jelenleg illyés gyula kötetének előkészítésén dolgoznak. krudy gyula: vörös postakocsi című regénye 20.000 példányban kelt el, ugyancsak sikerkönyvnek számított madách: az ember tragédiája és józsef attila válogatott verseinek kötete - mindkét mű kétszer is megjelent.

/folyt.köv./

- 54 -

17.40/um

M 1800

vbb 74./ befejeződött ...folyt./um

egyre szélesebb körű irodalmunk bulgáriai jelentkezése örkeny istván: macskajáték című drámáját jelenleg például három bolgár színházban is játsszák, nino nikolov műfordító magyar népköltészeti válogatás közreadására készül és ugyancsak foglalkoznak mikszáth: fekete városának, nagy lajos válogatott műveinek, németh lászló iszony-ának és tamási áron: ábel című regényének kiadásával is. jelentősnek ígérkezik az a vállalkozás, amelynek keretében felszabadulásunk 30. évfordulója tiszteletére 10-15 magyar szerző kispróza munkáiból jubileumi válogatást adnak ki. a tanácskozáson garai gábor, az írószövetség főtitkár-helyettese mondott megnyitót, rákos sándor, a műfordítói szakosztály elnöke és makai imre műfordító, a szakosztály titkára elnökölt. /mti/

-.-

bb 75. megjelent a fáklya legújabb száma

i ró/fk um hi la

1974. április 18.

április 22-én lesz vlagyimir iljics lenin születésének 104. évfordulója. ebből az alkalomból a fáklya legújabb számában „tanítása él”, címmel vasziliy sztyepanov írt cikket arról az ideológusról, politikusról, akinek neve elszakíthatatlanul összefonódott az emberiség történelmének nagy fordulatával, a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenettel. az első öt éves tervek, a hősi háborus évek és az azt követő újjáépítés komszomolista munkabrigádjai megteremtette hagyományok folytatásáról, a korcsaginistákról számol be egy színes riport.

a szocialista országok gazdasági együttműködésének jelenlegi szakaszát a nagyszabású népgazdasági feladatok közös megoldása jellemzi. e cél érdekében a komplex program több mint 200 gazdasági és szervezési intézkedést irányzott elő. végrehajtásuk már ma is kézzel fogható eredményekkel jár. a kgst-n belül a szovjetunió és magyarország együttműködéséről szóló írás hangsúlyozza, hogy országaink együttműködési térképén egyre újabb és újabb pontok jelennek meg: magyarországi atomerőmű, nagyfeszültségű áramvezeték, hatalmas cementgyár, rádióállomás, interszputnyik földi figyelőállomás és új házgyárak. tanítóm: bartók címmel interjút közöl a lap legújabb száma arif melikov zeneszerzővel, aki már több éve a szovjet-magyar baráti társaság azerbajdzsáni tagozatának elnöke. /folyt.köv./

- 55 -

17.48/um

M 1800

vbb 75./ megjelent a ...folyt./um

érdekes képekkel bővelkedő krónikát is közöl a lap klaipeda és debrecen testvérvárosok kapcsolatáról. kina különleges közlete címmel folytatódik b. vlagyimirov naprórészleteinek közlése.

március 21. és 24. között volt helsinkiben a chilei junta büneit vizsgáló nemzetközi bizottság első ülészsaka. vádolnak élők és holtak címmel közli a lap a beszámolót, amelyet különtudósítói készítettek a finn fővárosban./mti/

-. -

vbb 76. hűvös április - a madarak is fáznak

i sz-kg/gk-ju ie la

1974. április 18.

változékony időjárást mutat európa időjárás térképe. a brit-szigetek felől jövő leszálló légmozgásu zóna hatására kontinensünk északabbra fekvő területei fölött általában derült az égbolt, száraz az idő. ettől a vonaltól még északabbra és délre azonban már mérsékelt égövi ciklonok határozzák meg az időjárást, így stockholm és moszkva környékén még kisebb havazások is voltak csütörtökön, a kárpátok és az alpok vonalától délre pedig borult, esős, zivataros az idő. hasonlóan alakul az időjárás a fekete-tenger vidékén is. egyébként a nappali hőmérséklet közép- és kelet-európában átlag 5-10 fokkal az évszaknak megfelelő átlag alatt van.

hazánkban csütörtökön tovább tartott a hűvös, felhős időjárás. éjszaka és a hajnali órákban 0-plusz 5 fokig hűlt le a levegő. sőt az északi, északkeleti megyékből gyenge talajmenti fagyokat is jelentettek. reggel a dunántulón mindössze egy-két fokot, az alföldön pedig 2-4 fokot mértek. napközben is borult volt az ég és főleg a délkeleti megyékben esett az eső. a hőmérő higanyszála is országszerte csak 10 fokig emelkedett.

a meteorológiai intézet előrejelzése szerint a következő napokban és elsősorban a hét végén továbbra is hűvös időre kell számítani, bár egy-két nap múlva valamelyest fölmelegszik majd az levegő, s napközben 8-14 fokos hőmérséklet lesz. várhatóan a felhőzet is fokozatosan felszakadozik. kirándulói időre azonban még aligha számíthatunk, hiszen csak a több órás napsütés melegítheti majd fel ismét a levegőt.

a hideg idő a madárvilágot is megdermeszti, a lehülés hatására elhallgatott a rigó, a fülemüle és a pacsirta a budai hegyekben, éneklés helyett táplálékot keresnek. a hideg miatt ugyanis a rovarok is visszahúzódtak, s így a madarak étrendjén csökkent a választék.

/ folyt. köv./
17.50/ju

- 56 -

14-1805

bb 76. / hűvös április ... 1. folyt./-ju

különösen a korán hazatért költőmadarak viselik nehezen a szokatlan lehülést. a fecskék abbahagyták a költést, nap-hosszat táplálékot keresve röpködnek, csakugy, mint az alföldi falvak háztetőin fészkelő gólyák. a bibic, a pacsirta és a velencei-tavon élő nagykovácsag már tojásain ül, de a nehéz élelemszerzés miatt most naponta hosszabb időre elhagyja a fészket, s félő, hogy a tojások kihülnek, elpusztulnak a leendő utódok.

az országos természetvédelmi hivatalhoz befutó jelzések szerint megtorpant a még vándorló madarak tavaszi vonulása is, a hortobágyon ezrével tanyáznak a délről érkezett cankók, várják a fölmelegedést, hogy hazatérhessenek a lengyel síkságra./mti/

-. -

bb 78. ismét megnyílt a miskolci szőnyi istván kiállítási terem

vid/fm-ju la

1974. április 18.

miskolc képzőművészeti életének egyik központja a képcsarnok vállalat szőnyi istván terme. a képzőművészeti boltot és a hozzá tartozó kamarakiállítási termet 15 éve nyitották meg, s az eltelt évek alatt több mint 90 tárlaton mutatták be alkotásaikat a képző- és iparművészek.

az intézményt most átalakították, s azt csütörtökön adták át ismét rendeltetésének. a már szűk helyiségeket bővítették, vitrineket építettek be, valamint különleges hatásu világító berendezéssel látták el a kiállító termet.

a megnyitó alkalmából iparművészeti, valamint grafikai alkotásokból és olajfestményekből nyílt tárlat./mti/

-. -

bb 77. pályakezdő iparművészek kiállítása szolnokon

vid/fm-ju la

1974. április 18.

hat fiatal iparművész alkotásaiból nyílt kiállítás csütörtökön a képcsarnok vállalat szolnoki aba-novák termében. szemereki teréz, polgár ildikó és kovács gyula kerámikus-, bánfalvi andrás ötvös-, vető mártia és erdős julia textilművész az elmúlt években végezte el az iparművészeti főiskolát, s alkotásaikkal legutoljára a fiatal iparművészek tavalyi vit-kiállításán vettek részt./mti/

-. -

17.55/ju

- 57 -

14-1805

vbb 79. jobban érvényesül a népképviselői jelleg - ülést tartott a komárom megyei tanács

Vid/jm fm la

1974. április 18.

a komárom megyei tanács csütörtökön tatabányán megtartott ülésén kedvező mérleget vontak az egy éve megválasztott tanácsok munkájáról. jobban érvényre jutott például a népképviselői jelleg. a tanácsstagok csaknem 80 százaléka vett részt a testületek ülésein. csaknem 600 volt az interpellációk száma, és 3300 határozatot hoztak a múlt évben. eredményesen működnek a tanácsbizottságokban a nem tanácsstagok. a társadalmi munka az előző évinél tízmillió forinttal több a megyében. az ifjúságpolitikai feladatokra csaknem hétmillió forintot fordítottak a tanácsok. ez annak is köszönhető, hogy a megyei tanács több mint tíz szervvel, testülettel kötött együttműködési megállapodást.

az eredményeket sok más területen is észlelhette a lakosság - amint azt a tanácsülésen megállapították. a tervezett 200 óvodai napközi otthonos hellyel szemben 700-at sikerült megvalósítani. az állami lakóházak tatarozására 37 millió forintot fordítottak.

15,6 millió forinttal többet, összesen 163 millió forintot használtak fel oktatási célokra és 257 millió forintot fordítottak a szociális és egészségügyi kiadásokra. ehhez hozzájárult az is, hogy a múlt évben először sikerült egyensúlyba hozni a megye pénzügyi gazdálkodását. a megyei tanács a tervszemből 36 millió forintos többletbevételt ért el. növelték a tanácsok saját bevételeiket is, de jelentős szerepet játszott az eredményben az, hogy a végrehajtó bizottság feltárta és elfogadtatta a főhatóságokkal a régebbi hiányok okait. korábban ugyanis a megye több jelentős üzeme - főleg a bányászat - csökkenő bevétele miatt a vártnál kevesebbet fizetett be a tanácsoknak.

amint a hozzászólók megállapították, a pénzügyi helyzet a lakosság kívánságai szerint használták fel, és helyesen rangsorolták a tennivalókat. kellő időben és egyértelmű választ adtak a teljesíthetetlen elképzelésekre. így érthető, hogy megnőtt az érdeklődés a tanácsstagok munkája iránt. a megyében több mint harminchéromezren vettek részt a tanácsügyi beszámolókon.
/mti/

- 58 -

18.13/um

M 18²⁰

bb 80. nagymértékben nőtt tata idegenforgalma - a komárom megyei idegenforgalmi tanács ülése

Vid/um fm la

1974. április 18.

nagymértékben emelkedett az utóbbi években tata idegenforgalma, sokat tett ennek érdekében a városi tanács. a környék természeti nevezetességeit azonban még jobban ki lehetne aknázni - ez volt röviden összefoglalva a tartalma a komárom megyei idegenforgalmi tanács csütörtökön tartott ülésének, ahol az idén 20 éves jubileumát ünneplő város idegenforgalmi helyzetét vitatták meg.

tatát elsősorban természeti kincseinek és történelmi emlékeinek gazdagsága, nagy idegenforgalma jogosította fel a városi rangra. ezek az értékek az utóbbi években tovább gazdagodtak. a város egyik legjelentősebb természeti kincsének, a 400 holdas nagy-tónak a partján például nagy üdülőkörzetet alakítottak ki. 300 hétvégi ház, kemping-telep, kisebb-nagyobb üdülőházak állnak már itt. a tavon nemzetközi versenyekre alkalmas kajak-kenu pályát létesítettek. az idén átadják rendeltetésének a tó partján fekvő restaurált várat, amelyben dunántul egyik legnagyobb muzeumát rendezik be. nemrég nemzetiségi muzeumot nyitottak a város egyik műemlék-malmában. mindezek hozzájárultak ahhoz, hogy az utóbbi három évben 35 százalékkal növekedett a tatára látogató vendégek száma, és 45 százalékkal nőtt a külföldi turistáké.

a tanácskozáson az a vélemény alakult ki, hogy még tovább lehetne növelni a város vonzóerejét, ha a környékén lévő természeti ritkaságokat, például a határban lévő vadrezervátumot vagy a szomszédos településen pompázó agostyáni arborétumot jobban az idegenforgalom szolgálatába állítanák./mti/

kbb 81. művész-munkás találkozó

t nm/gk um zs la

1974. április 18.

művész-munkás találkozóra került sor csütörtökön a rátkai mártón-klubban. ezuttal a madách színház vezető művészeivel beszélgettek el terveikről, művészi munkájukról a vasas, a hvdsz, a vegyipari szakszervezetek üzemi kulturaktivistái, valamint a meghívott szocialista brigádok tagjai./mti/

- 59 -

18.15/um

M 18²⁵

vbb 82. száz éves a chemical - sajtótájékoztató a jubiláló vállalatról

t sb/fk um ie la

1974. április 18.

kereken száz évvel ezelőtt egy osztrák vegyészmérnök alapította budapesten azt a vegyigényt, amelynek utóda, a chemical építőanyaggyártó vállalat most centenáriumi ünnepi. gyors fejlődéséről és termékeinek széles választékáról csütörtökön a gellért szállóban tartott sajtótájékoztatón számolt be szabó miklós, a vállalat igazgatója.

elmondotta, hogy az előd haladó iparfejlesztési hagyományait követték, amikor az utóbbi negyedszázadban sajátosan szakosított vegyigényt alakítottak ki, amely a műszaki világszínvonalnak megfelelő termékkel látja el az építőipart. a nagyipari és a korszerű építési módszerek ugyanis már elképzelhetetlenek különleges vegyianyagok nélkül. a betonozáshoz fagyásgátló és kötőgyorsító szereket készítenek, amelyekkel a fagypontra alatti hőmérsékleten is gőzölés és egyéb költséges melegítési módszerek nélkül dolgozhatnak. a fából készült szerkezetek, burkolatok védelmére lángmentesítő és gombásodás elleni védőszert gyártanak, a szőnyegpadló és a pvc-padló beépítését pedig különleges simító massa és többféle ragasztóanyag készítésével tették lehetővé. a családi- és a hétfő házakat a vállalat víztaszító vegyszere óvja a nedvességtől, s a falak védelmére, diszítésére műanyaghabarcsot gyártanak. nemrégiben adták át új novepox üzemüket, amely évente 800 tonna különféle műanyaghabarcsot állít elő.

a vállalat jelentős vidéki részlegekkel, telepekkel bővült, s így az utóbbi husz évben különösen gyors fejlődést ért el, termelése 1954 óta tízenöttszörösére nőtt. az építők jelenleg a vállalat százhuszféle termékéből válogathatnak. jól használhatják az üvegszál-erősítésű poliészter felülvilágítókat, síklemezeket, homlokzati burkoló elemeket, s a gyártmányfejlesztés alapján rövidesen műanyag zuhanytálcákat, kádakat is kapnak. a fejlesztést folytatják jövő évben barcson egy nagy beruházással, amelynek eredményeként több, mint 30 ezer tonnával növelik az építőiparnak szállított korszerű vegyitermékek termelését. legújabb cikkeiket a pénteken megnyíló hungaroplast, 74 nemzetközi műanyagipari kiállításon is bemutatják. /mti/

- 60 -

18.23/um

MA 1820

vbb 83. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

1974. április 18.

um la

35. új takarmányüzem
36. nyitnak a balatoni szot-üdülők
37. újabb munkafelajánlások
38. fémmunkás vállalat - sajtótájékoztató
39. tankönyvkiállítás
40. több ivóvizet kap szántód és környéke
41. fagykár
42. pecsenyekacsa szezon
43. hurgonyatermesztési társulat
44. tejtermék hűtő-tároló épül
45. az ensz-szeminárium résztvevői székesfehérváron
46. a kisz kb ülése
47. dimény imre előadása
48. a medosz kv-ülése
49. a nyomtatványellátó vállalat újdonságai
50. mta történettudományi intézete
51. közlekedési balesetek
52. az allergológiai társaság vándorgyűlése
53. a kaposvári lakásigények kiértékelése
54. megállapodás a magyar és a csehszlovák legfőbb ügyészség között
55. felavatták a kismotor- és gépgyár új üzemét
56. szoc. országok óvidai lapszerkesztőinek tanácskozása
57. gépipari szövetkezetek budapesti szövetsége
58. prágába utazott a nőtanács küldöttsége
59. ünnepi párt- és tanácsülés orosz lányon
60. magyar-ndk barátsági találkozó
61. a székely páva-körök bemutatója
62. salmonella okozta az ételmérgezést
63. huszár istván látogatása a szövetségben
64. akadémiai székfoglaló
65. hincz gyula kitüntetés
66. borbándi jános látogatása a kneb-nél
67. losonczi pál távirata - sierra leone
68. megkoszorúzták simonyi zsigmond emléktábláját
69. elhunyt murai istván
70. kinevezés

/folyt.köv./

- 61 -

18.30/um

MA 1820

bb 83./hirjegyzék...folyt./um

71. a nehézipar kiváló vállalatai
72. kitüntetett belkereskedelmi vállalatok és szövetkezetek
73. az obt elnökségi ülése
74. magyar-bolgár műfordítói találkozó
75. fáklya
76. hűvös p április
77. pályakezdő iparművészek kiállítása
78. szőnyi-terem
79. a komárom megyei tanács ülése
80. a komárom megyei idegenforgalmi tanács ülése
81. művész-munkás találkozó
82. chemical sajtótájékoztató
83. hirjegyzék

/mti/

--

bb 84. időjárásjelentés

1974. április 18.

gg um la

a meteorológiai intézet jelenti április 18-án ,csütör-
tökön 19 órakor:

hűvös, szeles idő

várható időjárás péntek estig: időnként kissé felszakado-
zó felhőzet, néhány helyen, főként délkeleten kisebb esővel.
mérsékelt, időnként élénk északi-északkeleti szél.hűvös idő.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 9-14
fok között./mti/

--

bb 85. kiss dezső

1974. április 18.

gg um la

közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes a magyar-kubai mű-
szaki-tudományos együttműködés keretében közlekedési küldöttség
élén kubába utazott. /mti/

--

- 62 -

19.45/um

NA 1950

a szerkesztőségek figyelmébe!

-ju la

1974. április 18.

mai 72. sz. hírünk / kitüntetett.../ folyt. 2. bek.
17. sorában a szöveg helyesen:

.. bükkvidéki vendéglátó, alföldi vendéglátó vállalat, ibusz
idegenforgalmi, beszerzési...

/mti/

--

bb 86. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18.00 órától
zárásig

-ju la

1974 . április 18.

84. időjárásjelentés
85. kiss dezső kubába utazott
86. hirjegyzék
/mti/

--

készült az mti belföldi szerkesztőségeben
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztette: koncz antal
lakatos erzsébet

20.45/ju

- v é g e -

NA 2110

- 63 -